

Lette allierte stridskrafter fra kystforsvaret angrep igår en tysk konvoy på 6 skip i Kanalen. En bevepnet tysk tråler fikk en fulltreffer og sank, alle de allierte skip vendte tilbake i god behold. En britisk ubåt har ødelagt to skip ute i den franske Riviera. Det var to ammunisjonsskip. De ble senket, det arvet ble satt på grunn av mannskapet, men ble delt i to ved en torpedo. -

ITALIA: Fra Anzio bruhodet melder det at britiske styrker har angrepet og erobret to tyske stillinger. Tyskernes motangrep er stanset. En amerikansk krysser har bombardert de tyske stillinger langs kysten. På Cassinofronten og 8. armés front har allierte patruljer vært i kontakt med fienden og påført dem tap av mennesker og materiell. På grunn av dårlig vær var det også det siste døgn begrenset flyaktivitet. Det allierte flyvapen hadde ca. 400 utfall - die Luftwaffe 20! Flyplasser i nærheten av Roma ble bombet, likeså transporter i Midt-Italia og skip utenfor Dalmatiens kyst. 2 allierte fly gikk tapt, 1 tysk ble skutt ned.

JUGOSLAVIA: General Titos kommuniike melder at tyskerne har satt igang et voldsomt fremstøt i Slovenia og rykker frem fra 3 kanter. Folkehæren gjør innbitt motstand. I Herzegovina fortsetter også tyskerne sine angrep. - Den greske regjering opplyser at tyskerne har sattigang en ny offensiv mot landets friskarer. Over 1000 soldater ble satt inn i et 4 dagers angrep, men friskarene hadde fått varsel om de operasjoner som var påtenkt, og tyskerne oppnådde ikke å komme i kontakt med dem. Isteden tok de en rekke gissler fra landsbyene. -

DET FJERNE ØSTEN: Etter de siste ukers amerikanske offensiv mot japanske støttepunkter i Stillehavet, er alle japanernes viktigste forbindelseslinjer her brutt. Over 50 000 japanske er isolert på New Brittan og New Irland. Amerikanerne har utført et nytt flåteangrep på Rabaul og New Irland og senket 4 japanske skip. De møtte overhodet ingen japansk jagermotstand. Flyfotos fra operasjonene mot Truk viser at i alt 23 skip ble senket, sansynligvis 6 til, og 11 ble skadet.

Fra Amerika opplyses det idag at De Forenede Stater i henhold til låne-og leieloven i 1943 har sendt 5½ million tonn materiell til Russland, d.v.s. mer enn det dobbelte av hva de sendte i 1942. I de konvoyene som ble sendt, kom 99 av 100 skip frem. Dessuten har Russland fått over 5000 fly fra U.S.A. ifjor. Siden krigens begynnelse har Russland i alt fått ca. 8000 fly, ca. 5000 tanks og 170 000 lastebiler, 6 mill. militærstevler, 600 000 tonn fett og olje. De amerikanske forsendelser av krigsmateriell i 1943 beløper seg til "809 mill. \$".

NORGE: Det forestår en kraftig utvidelse av den nasjonale arbeidsinnsats og nye aksjoner mot studenter og politi. Registreringen til arbeidsinnsats skal skjerpes og foretas om igjen etter nye regler, fordi de gamle arkiver allerede er helt kaotiske. Parolen må være den samme for oss: Ingen møter til registrering - ingen møter på arbeidsstedet! Ingen bedrift må sende inn noe som helst skjema som gjelder arbeidsinnsatsen! - Det forestår nye aksjoner mot høyskolestudentene i Trondheim. Enkelte er allerede blitt arrestert i de siste dager. Nærmore enkelheter foreligger ikke ennå. Dessuten vet man at tyskerne nå søker å trekke politiet inn i sin tjeneste. I tilfelle av invasjon og påfølgende militær umotstånd vil politiet bli likestillet med hird og tysk politi - innordnet under disse organer - og vil bli tildelt våpen til hirden og "loyalt" politi.

A l t f o r N o r g e !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyheter fra London den 1. mars 1944.

Den russiske regjering kringkastet igår kveld sine våpen- stillstandsbedingelser til Finnland. De var satt opp i 6 punkter:

1. Avbrytelse av den diplomatiske forbindelse med Tyskland og internering av tyske tropper og tyske skip i Finnland. Skulle finnene ikke finne seg sterke nok til denne oppgave, er Sovjet-Russland beredt til å gi den nødvendige hjelp med tropper og flyvåpen.
2. Gjenopprettelse av den russisk-finske traktat av 1940 og tilbaketrekkning av de finske tropper til grensen fra 1940.
3. Russiske og allierte krigsfanger frigis sammen med alle russiske og allierte sivile i finske fengsler, konsentrasjonsleire eller som finnene har tatt i arbeid for seg.
4. Spørsmålet om hel eller delvis memobilisering av den finske hær skal stå åpent til forhandlingene i Moskva.
5. Spørsmålet om erstatting for den skade som er påført Sovjet-Samveldet som følge av de militære operasjoner og okupasjon av russisk område skal stå åpent til forhandlingene i Moskva.
6. Spørsmålet om Petsamo tas opp på forhandlingene i Moskva.

Den russiske regjering dementerte videre alle rykter om at de skulle ha forlangt en betingelsesløs kapitulasjon eller at de skulle ha til hensikt å besette Helsinki eller andre finske byer. - Fredsbetingelsene blir fra alliert hold betegnet som meget generøse, og at Finnland bør slå til øyeblikkelig. De russiske betingelser er slike at de skulle kunne vekke gjenklang i finske kretser, heter det. "Enhver finsk politiker som avslår disse tilbud, mistet den siste rest av sympati i den demokratiske verden", heter det. "Finnland står nå mellom valget om en ærefull fred eller en total tilintetgjørelse" sier et annet kommentar.

En stor del av de tropper som befinner seg i Finnland er østerrikere. Om disse skulle nekte å la seg internere og i stedet forlikte seg med Russland, kan disse styrker tilføye Hitler et voldsomt slag, og ved å sette seg til motverge vil de bidra vesentlig til å forkorte krigen og gi verden et bevis på at Hitlers krig ikke lenger er Østerrikes krig. -

RUSSLAND: Det raser voldsomme kamper i de nordlige og østlige forsteler til byen Pskov, tyskernes siste forpost mot de baltiske land. 250 tettbeboede steder ble befridd i dette området igår. Veiene fra byen er tett besatt av tyske kjæretøyer. Lenger syd har russerne inntatt byen Novorsjev og befridd 40 steder til, og er i ferd med å tilintetgjøre den tyske hovedstyrke. På den nordlige del av fronten har russerne satt over Peipussjøen og erobret bruhoder langs denne på estnisk grunn. I Krivoi Rog avsnittet raser det voldsomme kamper, og russerne rykker stadig frem og truer nå styrkene som forsvarer de to siste viktige støttepunkter Kherson og Nikolajev. De rykker frem over en 50 km bred front. De tyske tropper er i ferd med å bli avskåret, og russerne har erobret 70 tettbeboede strøk.

Bulgarske tropper har besatt ytterligere 3 greske provinser til avløsning av tyske tropper som ble sendt til Italia.

Britiske Moskitofly angrep igår mål i Nordvest-Tyskland uten tap. Tunge amerikanske bombefly med eskorter angrep i dagslys igår Braunschweig og militære mål i Nord-Frankrike. 3 bomber og 8 jagere savnes. Tyske fly som igår natt var over London kastet bare få bomber, og det er ikke rapportert noen offer i døde eller sårede.

Vi har kjempet i snart 4 år. Vi vet at det er en kamp på liv og død, det gjelder for livets største verdier - for frihetens selvfølgelige rett for tanker, tro og mening. Visst har vi kjempet. Det er gjort mangen en gripende innsats, det er gjort tusenvis av store og små ofre for Norge i denne tiden. Og allikevel dukker det frem tvil. En hører så ofte landsmenn uttale at nå har vi gjort nok - ofret nok - nå kan da vi spares, når resultatet allikevel er gitt. Vi har ikke lov til å tenke slik! Vi er en av de allierte nasjoner som kjemper for å knekke hitlerismen. Hva om våre allierte tenkte på den måten? Vi ser med beundring det engelske folks totale krigsinnsats og de russiske soldaters selvopp-givende kamp for sitt fedreland. Vi må se oss selv! Øksnevad nevnte i sitt kåseri søndag ettermiddag at det mørkes en viss avslapping på hjemmekrigen - samtidig som endel går for vidt og lader av et rent nasjonalt mindreverdighets kompleks, fordi de ser for mye på hva land som Hellas, Jugoslavia og Danmark gjør. Vår innsats hittil har vært slik at vi trygt kan se oss selv og verden i øynene, sa han. Men det må ikke sløve oss, så vi glemmer at vi fremdeles er i krig - og vi må være aktive i vår kamp! Det bebudes nye aksjoner mot studentene, skjerpet arbeidsinnsats, nytt press på politiet. Vi går utvilsomt inn i en vanskelig tid for hjemmekrigenes store flokk, en tid med harde krav til mot, ro og vilje. Vi må gjøre oss klar til å møte det som kommer. Vi må fortsatt ha all vår vilje koncentrert om dette ene, å være med i kampen for vårt lands frihet til sist, være med på den måten som vi - hver enkelt av oss - kan makte det i vår daglige gjerning. Hjemmekrigenes aktive kamp skal ikke være oppgaver for de få og eventyrlystne, men oppgaver for deg og meg, alltid og overalt. Vi skal ikke sprengje jernbanelinjer eller lage en historie som den i Mjøndalen. Kommer det øyeblikk som krever slike aksjoner, er også de på pletten som skal ta seg av det. Men vi skal somle, vi skal slurve, vi skal skofte, vi skal glemme vår daglige plikt hvor som helst den direkte - og indirekte - tjener tyskernes interesser og dermed kan bidra til å forlenge krigen. Og vi skal gjøre oss klar til å møte nye overgrep. Vi skal være så våkne og så bevisste om hva vi vil gjøre, at de ikke skal kunne utnytte forvirringen omkring sine misgjerninger til å slå hardere til enn de ellers ville gjort.

Det er ikke spørsmål om å ha ofret nok noen gang. Intet offer er for stort, og intet offer er forgjeves, når det skjer med dette i hjertet: ALT FOR NORGE.

Troen på vår sak kan ingen hitlerpropaganda ta fra oss. Men la oss møte hverdagen med litt mer fres. La oss gå litt mer intens med i denne kampen for alt som er oss kjært. La oss kjempe med en stadig voksende glød, og virkelig kje mpe! Det bys så mange muligheter, baro vi åpner øynene og sør!

Fortsettelse av nyhetene:

På Anziofronten forbereder tyskerne nå et tredje fremstøt for å kaste de allierte på sjøen. De har kjørt opp en mengde tanks og langtrekkende kanoner bombarderer uten opphold. Det er imidlertid ikke lykkes tyskerne å komme i kontakt med de alliertes styrker. Allierte fly foretok ca. 700 utslyvninger over Italiafronten igår. Ca. 30 tyske fly var i aksjon over Anziofronten. Amerikanske tropper er landsatt på Admiralitetsøyene rundt for New Guinea. De måtte praktisk talt ingen motstand fra japanerne og inntik bl.a. en flyplass i ypperlig stand.

A L T F O R N O R G E !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyheterne fra London den 3. mars 1944.

ITALIA. Tyskerne satt for noen dager siden gang sin tredje store offensiv for å kaste de allierte styrker ved Anzio på sjøen. Tirsdag vant de også midlertidig endel terreng, idet de på sine steder trenge opp til 1500 m inn i de alliertes linjer. De kastet inn mer enn tre divisjoner i angrepet, og i klømaks ble nådd, var det mellom 40 og 50 000 tyskere i kamp her. Idag melder det allierte kommunike at også denne tyske offensiv er knust, med voldsomt tap for tyskerne, og samtlige allierte stillinger er intakt, til tross for at dette angrepet er det kraftigste i tiden. - På øde andre fronter i Italia meldes det bare en patruljevirksomhet. Det allierte flyvåpen foretok mer enn 1200 utfall over militære mål i Italia og mistet i alt 6 fly. Den amerikanske krigsminister uttalte igår kveld i forbindelse med operasjonene i Italia, at hvis situasjonen utviklet seg slik at amerikanske fly ville bli spart om Rom ble bombet, ville de allierte gå til bombing av byen. Ifølge tysk melding skal allierte fly onsdag kveld ha rettet et flyangrep mot Vatikanstaten. Vatikanet selv opplyser at det ble kastet noen små bomber over Vatikanstaten, men det oppgis intet om flyets nasjonalitet. Fra Schweiz meldes det at arbeiderne i Milano igjen er gått til streik. Det er blitt slått opp plakater i byen med krav om at innkallelse til militærtjeneste for tyskerne skal opphøre og at det ikke lenger skal sendes arbeidere til Tyskland. Meldingen sier videre at tyskerne har nedlagt forbud mot bruk av det italienske språk i skolene i flere italienske provinser.

VESTFRONTEN. Tunge amerikanske bombefly med jagereskorte angrep i formiddag mål i Nordvest-Tyskland, mens allierte tunge bombefly inatt angrep 2 flyfabrikker i Vest-Frankrike, den ene nordvest for Paris, den annen ved Albert. Rapporter sier at "bombingen var virkningsfull". Samtidig angrep Moskitofly militære mål i Vest-Tyskland og la ut miner i fiendtlige farvann. Ingen fly gikk tapt under disse operasjonene. Idagmorges angrep middelstore amerikanske bombefly flyplasser i Nord-Frankrike og andre militære mål, mens tunge amerikanske bombefly idag nokså rettet et kraftig angrep mot industriemål i det sydvestre Tyskland. Andre allierte fly bombet økse øvelsesflyplasser sydvest for Paris og jernbanestasjoner og militære mål ellers i landet. De møtte samtlige liten tysk motstand fra jagerne. 19 fly savnes. Amerikanske jager skjøt ned 18 tyske jager, mens antallet tyske fly som ble skutt ned av bombevirksomheten ikke foreligner. Det var ingen tysk flyvirksomhet over England inatt. Under nattangrep mot Tyskland kastet britiske bombefly i februar måned ned 11 700 tonn bomber. En melding fra Amerika idag opplyser at amerikanske flyfabrikker i februar hadde rekordproduksjon med 350 fly pr. dag!

ØSTFRONTEN. Kommunikeet idag melder at russerne fra alle kanter trækker sammen om det tyske bol erket Narva. Etter at russerne har avskåret jernbanen og er nådd frem til Finskebukta, er den tyske garnison i Narva fullstendig isolert. Russerne har rykket ytterligere frem mot byen fra

sydvest, dels under voldferme kamper, idet tyskerne gang på gang forsøker å få dem tilbake. Over 1000 tyskere ble drept under de siste dagers kamper. Samtidig meldes det om kraftige kamper ved inngangen til Pskov, tyskerenes siste og viktigste bolwerk på Østersjøfronten. Flere tyskbesatte steder i dette området er blitt befridd, samtidig som de russiske styrker har øket truslen mot Ostrov, som ligger bare 50 km fra Pskov og ikke mer enn 15 km fra grensen til Latvia. Russerne står bare 15 km fra Ostrov. En av de tyske divisjoner som har lidd størst tap her er panserdivisjonen SS Nordland, som ble satt inn i kampene i januar i år! Det er kommet nye meldinger om voldshandlinger fra tyskernes og bulgarernes side mot russiske sivilpersoner, som i tusenvis er blitt transportert til konsentrationsleire hvor de har gjennomgått de mest uhyggelige lidelser. Det dreier seg om mishandlinger mot soldaters familiær, mot kvinner og barn, i alle aldre mellom 14 og 70 år. Sovjetrussiske friskarer har ved sine operasjoner befridd over 9000 sivipersoner på vei til slavearbeid i Tyskland. FINNLAND. Fra nordfronten meldes det at finske tropper på Aunusneset under kamper igår på 3 punkter trengte inn i de russiske linjer, hvor en russisk kolonne åpnet angrep etter innledende voldsomt artilleri. En talmann for det finske utenriksdepartement uttaler i forbindelse med de russiske fredsbetingelser at de er gjenstand for inn-gående overveielse i den finske regjering. Imidlertid sier en alliert melding at bak kulissene i Helsinki oppfører Tanner regjeringen til å fortsette sin avventende politikk, i håp om at Finnland på den måten vil kunne oppnå gunstige betingelser. På alliert holds påpekes det imidlertid, at for hver dag Finnland venter, styrker tyskerne sitt forsvar i Nord-Finnland og strammer sitt militære tak på landet ytterligere. - Svensk presse uttaler i forbindelse med Finnland at Sverige ikke vil tillate tyske tropper i Finnland å bli evakuert gjennom Sverige. POLEN. Den polske innenriksminister ga igår en utredning om den polske undergrunnsbevegelses resultater. Mer enn en quart million mann er nå organisert, og det er ennå flere i reserve. Siden 1941 har disse styrker operert bak de tyske linjer på østfronten. Det ble oppgitt enkelte detaljer om sabotasjehandlinger i det siste halvår av 1943: 83 godstog er avsporet, 470 andre angrepet. 6 bruver og 9 jernbane-stasjoner er sprengt i lufta, over 2000 lokomotiver og mer enn 10 000 jernbanevogner er avsporet. 2 millioner liter bensin og 47 militærdepoter er ødelagt. Ledelsen for bevegelsen har dømt 1163 agenter for gestapo og 182 høystående tyskere til døden og eksekvert dommene. Då grunn av disse polske "underjordiske" elementer operasjoner bindes mellom 400 000 og 500 000 tyskere i Polen. - Den 25/2 ble det av illegale kretser i Warshawa slått opp plakater i byen som oppfordret alle tyskere til å evakuere. Gleden blant tyskerne over å kunne forlate byen var utvilsom, og hele byen var snart i kok av evakueringssforberedelser. De tyske myndigheter i byen hadde et svare strev med å få gjort sine landsmenn begripelig at det hele skyldtes et knep fra polakkene sine side.

A l t f o r N o r g e !

F O R K O N G E , O G F E D R E L A N D

Nyhetene fra London den 6. mars 1944
Særmelding: "BARNET MÅ HOLDE SENGEN".

Vestfronten: Tunge amerikanske bombefly, ledsaget av store formasjoner amerikanske jagere angrep i dag mål i Berlin-distriktet. Dette var det 5. dagangrepet i løpet av 6 døgn mot mål i Tyskland. I ettermiddag angrep middelsstore amerikanske bombefly, også med jagereskorte, mål i Nord-Frankrike, men det forligger ennå ikke nærmere enkeltheter. Inatt angrep britiske Moskitofly mål i Vest-Tyskland uten tap. I går rettet en stor styrke amerikanske bombe- og jagerfly angrep mot tyske flyplasser ved Cognac og Bergerac. De møtte tildels sterkt tysk jagermotstand, og 4 bombe fly og 5 jagere ble skutt ned, mens samtidig 27 tyske fly ble ødelagt. Tyske mål i Nord-Frankrike ble angrepet i hele går uten tap for de allierte. Om flyoffensiven mot Tyskland uttales det idag fra britisk hold, at offansiven i luften ikke bare må ses som et middel til å skade den tyske industri, men som forspillet til befrilelsen av det tyskokkuperte Europa. Britiske og amerikanske bombefly er på god vei til å nå sitt første mål: å overvinne den tyske motstand i luften. Deretter vil det følge en ødeleggelse av tysk krigsindustri som langt overgår det som er oppnådd i de siste uker. I samme forbindelse omtales den stadig økende ødeleggelse av tyske skip, utenfor norskekysten så vel som i Østersjøen. Dette har nå bl.a. ført til at tyskerne har måttet ta opp igjen bygging av handelsskip - noe de ikke har gjort på flere år.

ØSTFRONTEN: For tre dager siden satt russerne igang en ny voldsom offensiv i Vest-Ukraine, og presset mot de tyske stillinger øker stadig. Målet for offensiven er tydeligvis jernbanen mellom Odessa og Warshawa, og russisk artilleri har allerede jernbanelinjen innenfor skuddvidde. Denne jernbanen er tyskernes eneste og viktigste forbindelseslinje med styrkene i Syd-Russland. Russerne angriper med store tanksformasjoner og selvdrevne kanoner, samtidig som det russiske flyvåpen er satt kraftig inn med støttende angrep mot de tyske stillinger og forsyninger. Russerne kjemper allerede i nærheten av Volotsjisk, som ligger på jernbanen, mens andre russiske avdelinger står bare 30 km fra Tarnopol, også en viktig by på linjen Odessa-Warshawa. Meldinger om denne nye offensiv kom igår, etter at russerne hadde brutt igjennom de tyske stillinger og kastet 4 tankdivisjoner og 8 infanteridivisjoner på flukt. Under 2 kamper ble mer enn 6000 tyskere drept. I løpet av 48 timers offensiv befridde russerne mer enn 500 steder, hvorav mange vest for den gamle polske grense. Den tyske forsvarslinje langs elva Bug er utflakt ca. 500 km lengre sydvest rykker en annen russisk här fram sydvest for Krivoi Rog i retning av Svartehavet kysten. Det tyske kommunike herfra idag sier at de tyske styrker er innviklet i heftige, defensive kamper! Samtidig fortsetter russerne sin offensiv i nord for full fart. I avsnittet ved Narva har russerne satt over elven på bred front og opprettet en rekke bruhoder på vestsiden av elven, samtidig som presset mot den vestlige del av byen økes. Likeså meldes det om harde kamper og stadig økende russisk press i Pskov-avsnittet.

FINNLAND: Den finske regjering har ennå ikke ytret noe om hvilken stilling den tar til de russiske våpenstillsstands-betingelser. Alliert presse advarer Finland mot denne ventingen, som bare vil tjene til å forverre deres stilling. Det sies at tyskerne har lovet finnene 10 tyske divisjoner til og 100 fly, men dette er ikke bekreftet. Imidlertid ser det ut til at general Dictel treffer sine forholdsregler for evakuering av de tyske styrker i Nord-Finnland, ved å gi omr til evakuering av Trømsø, Harstad og Hammerfest.

ITALIA: Her har det vært stille det siste døgn på grunn av håpløse varforhold. 2 lokale tyske motangrep er slått tilbake, og det allierte flyvåpen hadde ca. 250 utfall mot mål i Italia og Dalmatiens kyst, samt mot tysk skipsfart i Egeehavet.

PENGESITUASJONEN VED ÅRSSKIFTET.
Staten har ved årsskiftet innbetalt 1 milliard kroner på konto i Norges Bank. Midlene er skapt tilveie ved statslån. Av driftsoverskuddet på statsbudsjettet er ytterligere inntalt ca. 1 milliard på samme konto. Disse to poster står formilt og reelt som en motpost mot de ca. 8 milliarder som tyskerne har trykket opp i Norges Bank og som staten har garantert for.

Statsveksler beløper seg til ca. 1.9 milliarder med en tilsvarende konto i Norges Bank. Disse står ikke fommet som noen motpost mot tyskernes 8 milliarder, men er i første omgang et middel mot inflasjonen.

Den løpende seddelmengde utgjør for tiden ca. 2.5 milliarder kroner, hvilket er mer enn i Sverige og vesentlig mer enn i Danmark. Sammenlignet med seddelmengden før krigen utgjør den omtrent det femdobbelte.

Den misforståtte hamstring av penger, den like misforståtte utsmygling av pengesedler til Sverige og Tyskland, ved siden av de mange isolerte anleggsarbeider som krover store kontantkasser, er blant de viktigste årsaker til denne seddelmengde.

Prisene har imidlertid beveget seg i et adskillig mer moderat tempo denne gang enn under forrige verdenskrig. Med en fornuftig innstilling hos publikum, burde tross alt en vill inflasjon lett kunne unngås, selv om tyskernes konto i Norges Bank vil komme til å vokse ennå endel før krigen er slutt.

Men skal vi etter krigen kunne løse vårt innenlandske gjeldsproblem uten gjennom en sterk inflasjon, vil det ved siden av en dyktig og raskt arbeidende finansledelse kreve stor resignasjon av oss alle.

Flyruten mellom Storbritannia og Stockholm skal nå settes igang igjen. Den har vært innstillet siden i oktober, da det svenske flyet "Grippen" ble skutt ned. Tyskerne har gassert svenskene fritt leide.

Blant de siste arrestasjoner i Norge er arrestasjonen av legene dr. Galtung på Ullevål, dr. Tanberg på Revmatismehospitalet og dr. Eger på Radiumhospitalet. Samtidig meldes det fra Sørlandet at advokat Stray og hans kone, advokat Sigrid Stray, er arrestert. - I en tale i Bergen nylig uttalte "minister" Rissnæs krav om en skjerpet arbeidsinnsats og foreslo at folk skulle tildeles rasjoner av mat etter det arbeid de utførte. Han uttrykte sin stolthet over å tilhøre N.S. "et parti hvis make Norge aldri har skuet"!

A l t f o r N o r g e ! !

F O R K O N E O C F E D R E L A N D

Nyheter fra London den 8 mars 1944.

ØSTFRONTEN: Russene utvidet igår sitt grep på jernbanen Lwow - Odessa. Blant de steier som er erobret, er Volotsjisj den gamle østerrikske grensestasjon i tiden før forrige verdenskrig. Larnopol er hardt truet. 100 km lengre øst har russene dretet inn en ny kile i Smorinka - Froskurv-avsnittet. Igår satte tyskerne inn sine første alvorlige motangrep for å dempe opp for de russiske offensiver. Angrepene som ble ført av infanteri og tanks ble overalt slått tilbake. Også ved Svenegorodka og Krivay Rog angrep russene igår. På Narvafronten er heftige tyske motangrep slått tilbake.

Budapest-radioen uttalte igår at den russiske offensiven i Ukraina er det emne som fullstendig optar den ungarske presse. Bare de mest konervative høyreaviser viser ennå optimisme med hensyn til den tyske armés motstandskraft.

BULGARIA: Fra Sofia dementeres at den bulgarske utenriksminister skal ha hatt et møte med den tyrkiske ambassadør for å drøte mulighetene for en separatfred for Bulgaria. Befolkningen i Sofia har fått ordre om å evakuere alt løse fra byen.

FINNLAND: Times korrespondent i Stockholm melder at Finnland har overlevert sit svar på de sovjetrussiske våpenstillsstands-betingelser. Man tror at finnene har bedt om opplysninger om enkelte uklare punkter. Igår for en uke siden vedtok den finske riksdag med 112 mot 80 stemmer regjeringens forslag om å forhandle med Russland. Statsminister Linko les og finansminister Tanner støttet forslaget. Fra finsk hold opplyses at Kotka ble angrepet av russiske fly igår. Ingen russisk melding foreligger ikke om dette, og det er heller ikke gitt noen bekreftelser på de tyske meldinger om russiske angrep på den finsk-russiske front.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep inatt jernbanetomter i Le Mans, 180 km. sv. for Paris. Mosquito-fly angrep mål i vest-Tyskland. Ingen fly gikk tapt.

Igår ble militære mål i nord-Frankrike angrepet. Bare få tyske jagere gikk til angrep. 2 av dem ble skutt ned, mens ingen allierte fly gikk tapt.

Det var ingen tysk flyvirksomhet over England igår.

Iflg. svenske som er kommet til Stockholm, var det store amerikanske dagangrep mot Berlin på mandag av stor virkning. Flere strøk av byen fikk sin grunn, elektrisitet og vandforsyninger ødelagt. Dette gikk særlig hardt ut over industriestrøkene i byens nordlige og østlige del. Flere av de flyvende festninger som ble rammet av forsvarer, styrtet ned med full bombelast og forårsaket store ødeleggelsjer.

Amerikanske bombefly angrep idag tyske mål i Nederland.

Inatt angrep britiske fly 8 tyske fartøyer utenfor Nederlands kyst. 3 armerte trålere ble sat i brann, de 5 andre skadet. Det britiske admiralistet har sendt et gratulasjonstelegram til mineutleggerne i marinene. På grunn av deres pliktoppfyllende arbeid under offensive operasjoner er finnene tilføyet store tap. Over 200 offiserer og manlige i den britiske hjemflåten er blitt hedret for sin innsats i kampen mot Sharmal.

Times skriver i anledning av marineminister Alexanders utredning om situasjonen til sjøs, at kampen mot ubåtene fortsetter står i forgrunden. Viktigheten av å holde sambandslinjen over Atlanterhavet åpen er innlysende. At den brit-

iske skipsfart i Middelhavet igjen er blit fri er en av 1943 største seire. Den tredje store kommunikasjonslinje er blitt brettet ved angrepene på Sharnhorst og Tirpitz. Viktige båtpar er derved blitt ydet til den røde hærs triumfer.

MIDDLEHAVET: Flystyrken i middelhavsområdet gjorde 1300 utfall i år. Tunge bombefly angrep dokkene, skip og oljelagrene i Toulon. I Italia er jernbanetomter, 3 flyplasser og 2 havner bombet. 4 allierte fly gikk tapt, mens 5 tyske ble skutt ned. Det er fremdeles opphold i kampene tillands. Der meldes idag bare om patruljevirksomhet. I fjellene ligger dyp sne, og i lavlandet er der slaps og sole. Streikene i det tyskkontrollerte Italia griper om seg. Ifølge Romradioen streiker 280 000 mann, men sveitsiske aviser mener at talet er 5 eller 10 ganger så stort. Centret for streikene er Milano, hvor det er kommet til sammenstøt mellom fasistmilitisen og arbeiderne.

ARGENTINA: Om sitt forhold til Argentina opplyser den britiske regjering at statskupet den 25. februar, hvor president Ramirez ble tvunget til å tre tilbake til fjord for Farell, ble gjennomført under uklare omstendigheter. Den britiske ambassadør i Buenos Ayres har derfor innskrenket sin forbindelse med den argentinske regjering til bare å gjelde rutinespørsmål. Den argentinske sendemann i London forholder seg på tilsvarende måte. Den britiske regjeringens oppfatning deles fullt ut av U.S.A's regjering.

— Der er idag gitt følgende opplysninger om den britiske krigsproduksjon: Fra krigen begynnelsen til utgangen av 1943 er der produsert: 83000 tanks og panserbiler, 115000 kanoner av dimensjon over 20 mm, 120 mill. runder kanonamunisjon, 5 1/4 mill. geværer og rifler, 1 mill. ikke pansrede kjøretøy og nesten 90000 fly. Skibsyggingen overstiger tapene.

Den britiske brensesminister Lloyd George har holdt flere konferanser for å ordne lønnspørsmålet i kullgrubene. 60-70000 arbeidere i Wales går arbeidsledige på grunn av en uoffisiell streik. Det er en mulighet for at streiken kan bre seg. Årsaken til konflikten er misnøye med et lovforslag som fastsetter 5 pund pr. uke som minstelønn. Tyske styrker under ledelse av general Schack støttet av artilleri og fly har i løp dage ført et feltto mot franske patrioter i departementet Ain ved den sveitsiske grense. I Savoyen og øvre Savoyen har tyskerne ødelagt flere franske landsbyer. Befolkningen her beskyldes for å ha hjulpet ungdom til å unddra sig deportasjon. Den sveitsiske avis *Journal de Genève* uttaler at anslagene mot de franske jernbaner er tiltat i det siste.

Vi lar fire særmeldinger:

- 1) EN VEG GÅR UTENOM.
- 2) DEN SOM SPISER MED FANDEN TRENGER LANG SKJE.
- 3) VEIENE BLIR TORKE Å GÅ PÅ.
- 4) HAN GJØR FYLDEST FOR SIN LØN.

Stora styrkor amerikanske flyvende festninger og Liberator bombefly ekskertert av jager angrep mål i Berlin idag. Over 350,000 brandbomber og 10,000 sprengbomber ble kastet.

STILLEHAVET: På New Britain er nye allierte tropper landsat bak de japanske linjer. Det ble gjort ubetydelig motstand. Øya Los Negros i Admiralitets-gruppen er nå offisielt på de alliertes hender.

A L T F O R N O R G E.

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyhetene fra London den 10. mars 1944:

WESTFRONTEN: Stora styrker britiske Lancaster bombefly rotet i natt et koncentrert og virkningsfullt angrep mot de franske flyfabrikker i Marignane i nærheten av Marseille. Det klare maneskinnet gjorde det lett å finne målet, og angrepet ble derfor meget vellykket. Amerikanske bombefly bonbet samtidig nål i Vest-Tyskland. Ingen fly savnes fra disse toktene. De store formasjoner amerikanske bombefly som i dagstids også angrep Berlin, måtte nesten ingen tysk jagermotstand, mens derimot luftvernildene var intens. Alarmen i Berlin gikk kl. 12.30 og varte til kl. 15. 7 bombefly og 1 jager savnes etter dette angrepet og samtidige angrep mot andre industriområder i Midt-Tyskland. En passasjer som kom med det 4 timer forsinkede fly fra Berlin til Stockholm uttalte at Berlin ikke lenger kan kalles noen hovedstad - ikke engang er den en by lenger. Hovedkvarteret for de amerikanske luftstyrker i Storbritannia meddeler at i løpet av den siste måneden har amerikanske fly med baser i England og Italia kastet i alt 24 000 tonn bomber over Tyskland. De har skutt ned 905 tyske fly, og har selv hatt et tap på 445 fly. Et resultat av den anglo-amerikanske bombing av tysk industri, er at over 50% av tyske verkstedsfabrikker har nåttet gå over til reparasjoner og orstatning av skader.

ØSTFRONTEN: Det russiske kommando igår kveld og to dagsordre fra Stalin melder om nye viktige russiske seire i Ukraine. En ny russisk offensiv er satt inn syd-vost for Krivoi Rog langs elven Ingulov, og tyskerne er tilført store tap. 3 tyske tankdivisjoner og 6 infanteridivisjoner led her et alvorlig nederlag under et slag som har vart i 4 dager. De hadde over 8000 falne, og russerne tok over 1000 fanger foruten et stort bytte av tanks, kanoner og biler. Russerne har rykket frem i en dybde fra 30 til 60 km over en 170 km bred front og har brutt igjennom det tyske forsvarer på vestbredden av Ingulov, samtidig som over 200 tettbeboede steder i dette distriktet er befridd. De har skåret over den nord-sydgående jernbanen fra Snamenka til Nikolajev ved byen Novy Bug, 90 km nord for Nikolajev. Russerne er i ferd med å omgå Svartehavsbysten Kherson og har tvunget en kile inn i de tyske stillinger i østlig retning mot Nikopol. I Midt-Ukraine presser russerne seg ytterligere fremover og har trengt seg over Bugs øvre løp på en 220 km bred front syd for Tarnopol og nord for Vinniza. Russiske tropper er rykket inn i Tarnopol og det kjempes i gatene, mens andre styrker trekker seg sammen rundt byen, som er en meget viktig stilling på jernbanen fra Lvov til Odessa. Ved frontale angrep og samtidige omgående bevegelser ble byen Storo Konstantinov stormet igår. Denne byen dekker veien og jernbanen til Proskurov. Samtidig inntok russerne over 100 andre steder i dette distrikts under voldsomme angrep, hvor tyskerne mistet flere tusen mann. Denne gang var tyskerne også ute av stand til å røkke ned seg sitt utstyr og sine forsyninger. — En tysk melding innrømmer tapet av byen Uman, et meget viktig, godt befestet støttepunkt midtveis mellom Vinniza og Kirovograd.

Alle disse støttepunktene som russerne nå har tatt, vei- og jernbaneknutepunkter, gjør situasjonen spesielt vanskelig for tyskerne på grunn av at de i teleløsningen er mer avhengig av gode veier enn noensinne. Det område de nå pressas sammen på er dårlig utstyrt med veier, og de som finnes, går for sterstedelen på tvers av tyskerne rotrett-retning. Tyskerne forsøker nest mulig å unngå kamp, mens de stadig økend russiske angrep når som helst kan komme til å føre retturen

over til vill flukt.

En Sverigemelding idag sier at Tallin ble bombet i natt. Flyene angrep i belger, og lysningen fra brannene som oppsto kunne ses helt til Helsinki. Narva ble bombet kraftig 2 døgn tidligere. - Svenske meldinger sier videre at høyststående finske offiserer i Berlin skal ha uttalt at Finlands stilling vil bli uholdbar om Narva skulle falle. - Det foreligger ennå intet nytt om de finsk-russiske fredsforhandlinger. Alliert presse advarer fortsatt Finnland mot å drive "ventingen" for vidt, og sier at man med retto må kunne spørre hvorfor Finnland innleder forhandlinger om våpenstillstand, når de etterpå tar en slik holdning til det fremsatte forslag.

ITALIA: Fra samtlige fronter meldes det bare om patruljevirksomhet. Allierte fly angrep tyske kanonstillinger ved Anzio. Middelsstore bombefly rettet angrep mot San Stefano og to andre mål nord for Rom. I alt foretok det allierte flyvåpen 900 utfall og tapte i alt 2 fly, mens 2 tyske fly ble skutt ned. Antallet tyske fanger som er tatt siden felttoget på det italienske fastland begynte er nå steget til 15 000. Kong Peter av Jugoslavia er kommet til Storbritannia sammen med den jugoslaviske utenriksminister og innenriksminister for forhandlinger med den britiske regjering. Den amerikanske minister i Dublin har stilt krav om at den tyske og japanske legasjon i Dublin skal trekkes tilbake, idet han mener de kan innebære en fare for de amerikanske troppebevegelser.

Chruchill og Roosevelt sendte igår ut en felleserklæring angående tonnasjetapene den siste måneden. Senkingstallet for februar 1944 er det laveste siden desember 1941 da De Forenede Stater gikk med i krigen, og det laveste i forhold til skip i fart under hele krigen. Det ble senket flere tyske ubåter enn allierte handelsskip. Antallet senkede ubåter i 1943 er 200.

Den 28. februar ble 20 hollendere dømt til døden av standrett i Haag for å ha deltatt i organisasjoner på militær basis. 18 av disse dommer ble eksekvert dagen etter. 3 tsjekkere ble henrettet den 3. mars på grunn av overtredelse av rasjoneringsbestemmelsene.

Det er nå under oppsciling et nytt angrep på den norske teaterverden og nye provokasjoner er tatt i bruk. Skuespillerne skal nå tvinges til i sine nye kontrakter å forplikte seg til å opptre "på nasjonale tilställningar" - i motsetning til i 1941, da det het "på nasjonale festdager". Samtidig har Teaterdirektoratet tvunget en rekke skuespillere, bl.a. Drangsholt, Mjøen, Waage og Tore Foss, fra andre scener over til Nationalteatret.

Ifølge de siste meldinger fra Oslo er Harald Hjelm Larsen Ingard Bobloug arrestert.

De tyske myndigheter har gitt beboerne på Snarøya, Strand, Blommenholm og tildels Stabekk beskjed om å holde seg klar til å forlate sine hjem på 2 timers varsel, når de måtte finne det påkrevet.

Dr. Benes er nylig vendt tilbake fra et besøk i Moskva og uttaler sin store tillit til samarbeidet mellom de tre stormakter på grunnlag av Teherankonferansens vedtak. Stalin hadde gitt uttrykk for - og ba ham gi det videre - at han ikke næret noe ønske om å influere Donau-og Balkanlandene i kommunistisk retning. Han ville ikke se noen statsform etablert som ikke var grunnet på folkets eget ønske og ut fra de enkelte lands spesielle krav. Det han ville var et samarbeid mellom alle nasjoner i gjensidig respekt.

A l t f o r N o r g e !!

16 MARS 1944 16 SHAW 91

S/2 - 5

Mappe 112.
Eksp. 13.3.
Arg. YY.
O.V.
Jfr.

Y847

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyhetsene fra London den 13.mars 1944.

Særmedding: "TRETT HENGER FULLT AV FRUKT".

ØSTFRONTEN: De kjempemessige slag over hele Ukrainefronten raser videre i stadig hardere tempo, og hele den tyske front truer med sammenbrudd. Langs den 700 km lange front fra Proskurov til Nikolajev presser russerne på, og tyskernes tap av mennesker og materiell er enorme, så man ikke lenger kan tale om en velordnet retrett, men et panikkartet tilbake tog. Tyskerne gjør de mest fortvilte anstrengelser for å unngå omringinger, men ikke desto mindre trues nå hver eneste en av deres stillinger, samtidig som forbindelseslinjene bokser minskes i antall for hver dag som går. Etter de siste meldinger fra sørfronten har tyskerne nå også mistet en sidebane til hovedjernbanen mellom Lwow og Odessa, nemlig banen som går fra Proskurov i sydvestlig retning. Denne jernbanen var en av de få rettelinjer tyskerne ville ha kunnet benytte - hvis det var blitt aktuelt i det hele tatt.

I og ned at hovedjernbanen fra Odessa til Lwow er avskåret og på russernes hender fra Tarnopol til Proskurov, er dette nye tap fatalt for de tyske styrker. Russerne fortsetter i rask tempo fremrykkingen fra Uman utover i distriktet og inntok igår Dsjulinki og Sarvoron ved det midtre løpet av elven Bug, hvor de påførte de tyske avdelinger et svicende tap. 250 tyskere ble drept, og flere tusen druknet under forsøk på å rømme unna. De russiske tropper som inntok Sarvoron, er de første som er rykket inn i provinsen Odessa. Lenger øst har russerne trengt seg over elven Ingul, hvor de tross uvær og hårdnakket ild fra fienden fikk slått en rekke bruer. Dette fremstøtet truer nå jernbanen vestover fra Nikolajev og følger Bugs bredder et langt stykke, inntil den går inn på jernbanen fra Kirovograd til Odessa. Denne forbindelseslinje er av stor betydning for de tyske styrker i Nikolajev og Kherson og de ved nedre Dnjepr. Fremstøtet i Ukraine er et nestestykke. Vær-og føreforholdene er etter alminnelige begreper håpløse, med meterdypt sole - og frost om natten, og likefullt er den russiske offensiv mer intens enn noensinne, og tyskerne drives foran de fremrykkende kolonne og blir forfulgt uavbrutt. Enkelte tyske divisjoner forsøker å reise motstand, som bare resulterer i vilt tilbaketog i stigende uorden. Ikke bare etterlater de nå tanks og rullende kanoner, men soldatene knaster fra seg sine ryggsäcker, ammunisjonstasker, ja til og med geværer. Det er regulær panikk bland dem. -

VESTFRONTEN: Tunge amerikanske bombefly, eskortert av amerikanske jagere, rettet idag angrep mot krigsviktige mål i Nord-Frankrike. 2 fly savnes; amerikanerne mistet ingen tysk jagermotstand. Britiske moskitofly bonbet inatt uten tap mål i Vest-Tyskland, samtidig som to moskitofly fra en kanadisk eskadron foretok en rundtur på 1600 km og angrep tyske flyplasser syd for Vichy. 2 fly på bakken ble skutt i brann et treliste ble skadet. I dagstidsa ifølge rettet amerikanske bombefly uten eskort angrep mot militære mål i Nord-Frankrike og vestlige Tyskland uten tap. De meddele heller ikke da en eneste tysk jager.

Ifølge de rapporter som nå foreligger i London, tapte die Luftwaffe i de ukene som er gått siden 1.januar d.å. ca.

2500 fly over Europa. Heri er ikke medregnet tapene i Russland, og heller ikke de fly som er skutt ned av amerikanerne de siste 14 dager. Det opplyses i kveld at de tyske luftangrep mot London i forrige måned kostet 2673 ofre, hvorav 961 drepte.

Den engelske regjering meldte idag at all reisetrafikk er innstilt mellom Storbritannia og Eire og Nord-Irland. Dette er ikke ment som noen represalie fordi den amerikanske note ble avslått, men en nødvendig forholdsregler for å forhindre at det nær opplysninger til Irland om militære ting som kan falle i fiendens påføringsmønstre. At også Nord-Irland tas med, skyldes det usjørlige i å stenge grensen mellom Eire og Nord-Irland. Det er ikke tvil om at ordningen en bøle vil være ubehaglig, og den vil føre med seg store vansker, men det er den pris Eire må finne seg i å betale for å i nøytralitet i øyeblikket. Det meldes at Eire har sendt en henstilling til den australske regjeringen om å forhindre at den amerikanske note ble trukket tilbake, men denne regjeringen vegret seg for oppdraget. - I forbindelse med innstillingen av reisetrafikken uttaler News Chronicle, at vel har Eire rett til å forme sin egen politikk, men de føromnede nasjonene har først og fremst plikt til å beskytte sine soldaters liv!

ITALIA: Usikbart var vanskeliggjorde flyvåpenets operasjoner, og det var i alt bare ca. 300 utfall igår. Det ble rettet angrep mot tyske transportmidler og mot skipsfart utenfor spanskekysten, hvor to handelsskip ble senket. 2 allierte fly savnes. Fra Gibraltar meldes det at en britisk patrulje har kapret et spansk skip. Det ble betraktet som lovlig prise, idet det ikke med last som utvilsomt var bestemt for fiendens havn. På 8. armés front var det noen patruljekirksomhet. - Flyfoto etter angrepet på havnen i Toulon viser at 6 skip på havnen ble rammet. Dessuten ble det oppnådd 14 treffere på tordøkker og to skip i dokk ble skadet. Samtidig hadde man 6 treffere på ubåtstasjonen. Jugoslaviske friskarer under kommando av amerikanske offiserer har eroberet en liten by på øya Brats syd for Split. På en av nabøyene er friskarene i harde kamper mot tallmessig helt overlegne tyske styrker. I forbindelse med innstillingen av våpenleveransen til Tyrkiet uttales det, at alt hva de allierte nå kan avse av våpen og annet krigsmateriell utvilsomt vil bli stillet til general Titos disposisjon. Fra Romania meldes det at det er kjempesker utenfor de neutrale landes konsulater for å opnå visum, og det er desemberinger i stor stil i alle egner av landet. - Grubebeiderne i Wales, som har streiket, opptok arbeidet igjen idag, idet 60 900 arbeidere stente for gjennopptagelse av arbeidet og 42 000 mot. Det ble henstillet at man skulle komme igjen med arbeidet omgående, for at forhandlinger så kunne bli ført og en orlning funnet. Dette ble da gjort. Amerikanerne har inntatt nok en øy i Marshallgruppen. Samtidig opplyses det at kampene ved Bougainville er blusset opp igjen. Amerikanske bombefly har igjen angrepet Rabaul uten å møte noen som helst japansk jager- eller luftvernmotstand. Over Burma satte amerikanerne igår rekord i antall utfall uten å ha noen tap.

A l t f o r N o r g e ! !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Sermelding: "BAKFTER ER ALLE KLOKE".

Nyhetsene fra London den 15. mars 1944:

ØSTFRONTEN: I Øst-Ukraine trekker russerne ringen stadig tettere om de omringede tyske divisjoner ved Snegirevka 60 km øst for Nikolajev. De omringede divisjoner blir kraftig bombardert, og under forsøkene på å bryte gjennom ringen har tyskerne hittil mistet 10 000 mann i falne og 4000 i fanger. Russerne har dessuten erovert 300 kanoner. Samtidig er byen Nikolajev stadig mer truet. Russerne har omgått byen nordfra, og tyskerne muligheter for å nå frem til Svart havet minskes stadig. Russerne rykker hastig vestover fra Korszon. Beretningen om de omringede tyske divisjoner kampper, at de tyske styrker satte seg til kraftig motverge og forsøkte alle midler for å komme ut. Men alle forsøk ble knust, og de hadde enorme tap. I Midt-Ukraine blir stillingen for de tyske styrker vest for Vinniza stadig forverret. Over 80 km av elven Bugs øvre bredd er nå på russernes hender, og de russiske styrker har satt over Bugs midtre løp sydvest for Uman. Denne siste melding, som er tysk, er ennå ikke bekreftet fra Moskva. General Dietmar holdt igår en tale til det tyske folk og ga en meget nedsatt beretning om forholdene på sørfronten. To ganger fastslo han at stillingen er alvorlig for de tyske tropper. "Det kom ikke uventet på oss", sa han, "men fiendens fremstøt var for kraftige. Vi kan ikke se overfladisk på disse dype fremstøt i våre linjer." - Mellom Vinniza og Uman har russerne inntatt Gaisin, en meget viktig by, og mer enn 60 andre steder. Mellom Tarnopol og Proskurov raser det voldsomme kamper. Dessuten er det lykkes russerne å drive en kile inn i de tyske stillinger foran Proskurov.

FINNLAND: Fra Stockholm meldes det at den finske utenrikskomite idag har holdt møte før lukkede dører etter at den finske riksdag hadde møte igår. Meldingen fra St.holm sier videre at Finnland nå bare har få dager eller timers frist til å gi sitt svar på det russiske våpenstilstillslagsforslag. Den svenske presse angriper idag igjen den finske sensur, som unnlater å orientere det finske folk om de faktiske forhold. Det faktum at det ikke er noen forsvarskrig Finland nå fører, er ukjent for det finske folk. Det vet ikke at den finske regjering allerede før tyskerne kom ga sin tillatelse til visse militære disposisjoner innenfor landets grense som skulle gi tyskerne anledning til å forberede sitt fremstøt. Det er derfor en angrepskrig de fører, og aksepterer de nå ikke en våpenstillsstand de selv har bedt om, mister de sin siste sjanse, og går uvegerlig med Tyskland i tilintetgjørelsen. B.B.C. ga idag uttrykk for Storbritannias syn på Finlands stilling i en appell til det finske folk om å skjonne hva det nå gjaldt for dem. Slutten de fred på de i verdens øyne meget moderate betingelsjer som Russland har budt dem, sikrer de sitt lands uavhengighet og suverenitet. Stanser de ikke nå, må de vite at Tysklands nederlag, som før hver dag rykker nærmere, også blir deres nederlag, og lo må ta den fred de da engang blir diktet. -

Etterhvert som russerne rykker frem, stiger engstelsen og uroen i Rumenien. I Bessarabia er det regular flukt over til gammelt rumensk territorium. Rumeniens utsending, den tidligere statsminister først Stirbey er fremlæst underveis til Nairobi for å møte de allierte representanter. -

At Rumenien er av stor betydning for tyskerne, er tydelig nok. De får bl.a. 1/3 av all sin olje derfra, og det er nok sikert at de vil sette alt inn på å holde sin posisjon her.

ITALIA: 5. armé har begynt en ny offensiv i området ved Cessino. Den ble innledet med et voldsomt bombardement, det kraftigste hittil i Middehavsområdet, og store og middelstore allierte fly foretok mer enn 3000 utfall igår og kastet mer enn 1400 tonn bomber over et område på ca. 2½ km². Beretter også motoriserte styrker og infanteri til aksjon. De allierte styrker vedlikeholder stadig sitt press på de tyske stillinger. - En tidligere melding sier at allierte styrker har avdeid ut en tysk "lomme" ved Anzio. Allierte fly hadde igår ca. 900 utfallsflyvninger og bombet bl.a. jernbanetomter i Ror, sydøstlige byer og dessuten jernbanemål utenfor byen samt to mindre havnebyer. Ingen ett eneste fly gikk tapt.

JUGOSLAVIA: Folkehæren har brutt det tyske forsvar ved Jubejje etter 7 dagers kamper. Tyskerne hadde nesten 600 falne og mange sårede. General Titos hovedkvarter melder at tyske rne i løpet av de siste dagene har måttet oppgi 3 byer i Dalmatien.

WESTFRONTEN: Tunge amerikanske bombefly med jagreskorte bombet idag militære mål i Midt-Tyskland. Det melder om stort luftslag over Hannover. Andre amerikanske bombefly rettet kraftige angrep mot mål i Nord-Frankrike og Belgia. Natten før rettet britiske moskitofly et voldsomt angrep mot Düsseldorf. Samtlige fly vendte tilbake etter disse tokter. De nøtte praktisk talt ikke tysk jagernotstand. Av ca. 100 tyske fly som inatt rettet et angrep mot det sydlige og sydøstlige England og London, ble 13 skutt ned. De kastet endel brannbomber over et meget vidstrakt område, men brannene ble hurti begrenset, og det var bare få ofre. 2 av de nedskutte fly ble skutt ned over sine flyplasser i Nederland. Byggingen av flyplasser i England er nå kommet så langt at arbeiderne før en stor del kan overføres til annen virksomhet, og fra forsommeren og utover vil det bli satt igang bygging av 2-300 000 hus. - Lette britiske sjøstridskrefter har angrep- et en tysk konvoy med eskort i Doverstredet. De senket ett forsyningsskip og skadet 4 andre, og hadde selv ingen tap, ingen drepte og ingen sårede. Krigsrisikopremien for fart på Atlanthavsrutene er ytterligere nedsatt. -

DET FARNE ØSTEN: Det allierte hovedkvarter melder at det har vært rettet et kraftig angrep mot Burma. I det sydvestlige Sørhavsområdet har allierte styrker inntatt ytterligere to øyer i Admiralsøygruppen, hvor de japanske styrker ble totalt tilintetsett. 65 japanske fly ble skutt ned på 3 dager.

HJEMMEFRONTE: Hjemmefrontens ledelse har sendt ut en ny og meget viktig parole. Denne gangen gjelder det arbeidstjenesten. Tyskerne har sikkerlig ikke oppgitt sine planer om mobilisering av norsk ungdom, som var oppe under quislings siste besök hos Hitler. Han lovet der visstnok å kunne skaffe 2 divisjoner. Riisnæs skulle reie 30 000 menn. - Det er tegn som tyder på at de har funnet å mifte kamuflere denne mobilisering. Det foreligger planer om innkalling av 30 000 unge gutter til arbeidstjeneste i år, mot vanlig 5000. Samtidig skal innkallingen av kvinner økes til 80 000. - Det er ikke lang vei for tyskerne fra arbeidstjenesteleir til fangeleir og derfra til militære forleggingssteder. Nå må parolen være at det skal bli slutt på arbeidstjenesten! Det er dødsens alvor denne gangen, og det er altfor mange ting som tyder på at det kan koste oss 30 000 og mange, mange fler, en ikke hele folket, de unge selv som alle landsmenn ellers, slutter opp om dette å nekte arbeidstjeneste. Arbeidstjenesten er nå bare et kamufleringsmiddel. Målet er effektiv innsats i Tysklands kamp for sitt verdensherredømme - og de skyr ikke lengre noe mildel for å utsette det unngåelige.

A l t f o r N o r g e !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyheterne fra London den 17. mars 1944:

Østfronten: En dagsbefaling fra Stalin melder at jernbanen Lwow-Odessa er overskaret syd for Sjmerinka, idet byen Vatniarka er besatt. Dette betyr at de tyske kampgrupper som ennå kjemper rundt Smerinka, bare har en side-linje i sydlig retning, og denne kan ikke klare all trafikk. Russene står her under 40 km. fra Dnjestr, og det forlyder at enkelte avdelinger allerede skal ha nådd elven. Kiler bortenfor Bug mot Slabotka føres frem med stor kraft. Russene er blitt hjulpet ved at 3 broer over Bug ble erobret uskadd idet tyskernes retret foregikk så hurtig at de ikke rakk å ødelegge broene. Vinitza er omgått både i syd og nord og russene står 10 km. fra Sjmerinka. Vest og SV for Kirovograd ble 60 beboede sted befridd. 40 km. nord for Nikolajev ble byen Novaja Odessa ved Bug erobret. De innesluttede tyske divisjoner ble utslettet. Det ble tat stort krigsbytte og mange fanger. Det tyske infanteri gjorde et siste fortvilet forsøk på å bryte ut, men ble knust av russiske tanks. Hundrer av tyskere la ned sine våpen. Ved Tarnopol og Proskurov er voldsomme tyske motangrep slått tilbake. Russiske geriljastyrker som opererer vest for Karpatene har ødelagt flere tyske oljeraffinerier og lagre. Styrkerne ledes av den berømte Koppvar som flere ganger er dekorert med de høyeste russiske ordner. Koppvars styrker var aktive bl.a. ved overgangen over elvene Desna, Dnjepr og Pripyat. Disse geriljastyrker har drept 75000 tyskere, ødelagt 500 tanks, 2000 lokomotiver og sprengt over 800 broer.

Et finsk svar er overlevert i Moskva. Det forlyder at det hverken inneholder direkte avslag eller godkjennelse, men foreslår videre forhandlinger. Den svenske regjering har sendt Finland en oppfordring til ikke å gi slipp på sjansen til å tro ut av krigen. Kong Gustav er enig i den svenske regjerings henvendelse.

WESTFRONTEN: En mindre styrke britiske Lancaster bombere angrep inatt Michelin gummidfabriker i Clermont de Ferrand 50 km. syd for Vichy. Været var siktbart og angrepet godt konseptert. Etter de tidligere angrep på Dunlop og Goodyear-fabrikkene rammes den tyske bilringfabrikasjon dobbelt hart av angrepet på Michelin. Halifax og Sterling bombefly angrep Amiens, mens Mosquitos angrep vest-Tyskland. Ingen fly savnes. Taifunfly var igår på patrulje over Belgia og nord-Frankrike. 4 tyske og 4 britiske fly ble skutt ned.

Under de amerikanske angrep på Ulm og Friedrichshafen igår ble 125 tyske jagere ødelagt. 12 am. jagere gikk tapt, mens 22 bombe fly savnes.

Svenska Dagbladet skriver om angrepet på Stuttgart at hovedmengden av bombene ble kastet mot industrimål i byens ytre. Fabrikene står nå stille, og gass, elektrisitet og vannforsyningene er ødeleggts.

To sjøfartfinner fant sted natt til igår utenfor den engelske kyst. Utenfor Dover angrep lette flåtestyrker tyske trålere og R-båter. Mellom Landsend og Scillyøerne observerte et brit. bombe fly noen tyske R-båter. Flåten ble tilkalt og senket et tysk skip, mens andre ble skadet. De brit. styrker led ingen tap.

MIDDLEHAVET: Allierte fly fra Italia angrep igår jernbanetomter i Sofia, dokkene i Livorno og skip utenfor den italienske vestkyst. De allierte fly gjorde igår 1144 utfall mot tyskernes 30. New Zeelandske tropper fra 5. armé har trengt gjennom byen Casino til dens sydvestre hjørne. Nye høidrag rundt byen er tat under harde kampe. Ved Anzio er 3 mindre tyske angrep slått tilbake.

Mappe 112.
Eksp. 30.2
Årg. 1944
O.V.
Jr.

112.

30.2

1944

Jr.

1873

- 2 -

NY OG MEGET VIKTIG PAROLE

Kamp mot de kamuflerte mobiliseringsplaner i Norge -
Hjemmefronten oppfordrer til kamp mot arbeidstjenesten.

Da Quisling ved statsakten i 1942 fremstillet seg for folket som leder av den nasjonale norske regjering uttalte han at det var denne regjerings oppgave å slutte fred med Tyskland og deretter sette alle krefter inn i kampen mot Norge og Tysklands fiender.

Under sitt møte med Hitler i januar 1944 tilbød Quisling 3 divisioner norske tropper. Samtidig ble det i Norge offentlig gjort et brev fra Riisnæs med foreslag om å mobilisere 5 årsklasser av norsk ungdom som hjelptropper til østfronten. Videre har Quisling nylig påbuddt og igangsatt tiltak for full arbeidsinnsats i krigens tjeneste. I denne forbindelse nevnes at registreringen til borgervakten fortsetter, til tross for at selve borgervakten er innstillet. Det er dessverre mange tegn som tyder på at mobiliseringstanken er lys levende innen NS og meget aktuell. Det er også inntyksende at tyske militære føler seg tiltalt av tanken om en norsk mobilisering, for det første ut fra den kjennsgjerning at de har et skrikende behov for tropper, og bortsett herfra ville det være en betryggelse for tyskerne om endel årsklasser av Norges friskeste unge gutter kunne bli sendt ut av landet og på den måten uskadeliggjøres i tilfelle av en alliert invasjon. Truslen om mobilisering idag er således dødsens alvorlig. Men en mobiliseringsordre vil bli mott med åpen motstand. Dertil trenges ingen parole. Ingen nordmann lar seg lokke til kamp mot våre allierte for våre undertrykkere. Det vet vi, det vet NS og det vet tyskerne. Det er derfor helt sannsynlig at en mobilisering vil bli kamuflert og dette kan lettest skje gjennom arbeidstjenesten, som vi nå i noen år har vennet oss til å betrakte som en uskadelig aifare. Gjennom denne arbeidstjenesten har NS fått innrullert nettopp det neste av de årsklasser som Riisnæs nå foretar seg å mobilisere!

Viss sogn tyder på at det i år vil bli utskrevet 30 000 mann til arbeidstjeneste mot tidligere vanlig ca. 5000. A.T. er hverken befal eller utstyr til 30,000 menn, så dette er et oppslakt og meget dårlig kamuflert tiltak. Det kan derfor være på tide å gjøre slutt på A.T.. Er en mann først inne i A.T., så er han ikke lengre herre over sin skjebne. I disse dager er tre avdelinger av A.T. blitt sat i arbeide på en ny flyplass, Haslemoen ved Elisa. Arbeidsleiren kan på et øyeblikk forandre til en fangeleir, og derfra kan mannskapene nokså kvikt sendes ut av landet. Så enkelt som man ekspererer slaktet kveg.

STREIK MOT A.T. -- Til de mannskaper som ennå ikke har meldt sig til rødeforstanderne sier vi: dere bør ikke gjøre det. Det er en stor fordel ikke å stå i rullene. Ingen møter til sesjon eller møter frem etter innkallelse til arbeidstjeneste. For landet og din egen skyld: følg parole!!

Vi tilfører for egen regning: Påstanden i sin tid fra A.T.'s høyeste ledelse om at arbeidstjenesten var upolitisk, vil vi nu få prøvet i sin fulle bredde. Herr "general" Carl Frolick-Hanssen har ordet.

ALT FOR NORGE.

22 MARS 1944

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

SØMELDING: "STJEL IKKE EPILER AV VISDOMSTREET"
"HØVDINGENS HÅR VAR LANGT OG LYST"

yheten fra London den 20.mars 1944:

Det Ankara blir det meldt at tyske styrker har okkupert byen. Alle strategiske punkter av betydning er på tyskeres hender, og Ungarns radio sender nå bare tyske nyheter. Okkupasjonen fant sted mens riksforstander Horthy og andre ledere i den ungarske regjering befant seg i Hitlers hovedkvarter.

Dagens krigsnyt fra Østfronten melder at russerne har erobret byen Mogilev Podolski ved Dnjestr. Russerne har satt over Dnjestr på en 50 km bred front og har befridd en rekke tettbeboede stræk i Besarabia. De russiske styrker rykker nå fram i retning av Soroca, fortsetter forfølgelsen av de slakte tyskere og utvider fronten ved Dnjestr. Fiendtlige grupper som forsøkte å sette over elven er blitt omringet på dens østre bredd og tilintetgjort. - Samtidig melder det tyske kommunike at byen Vinniza er forlatt av de tyske styrker. Dette er et betydelig slag for tyskerne. Så lenge Vinniza var på deres hender, hadde de der en mulighet for en re-establering av fronten langs Bug. Ved tapet av byen får russerne en glimrende basis for sin forfølgning av styrkene på sørfronten og samtidig kontrollen over et vesentlig strategisk punkt på fronten. Lenger nord fortsetter russerne fremrykkingen mot Lwow. De står nå bare 80 km fra byen. Russerne har stormet byen Krzemieniec syd for Dubno, som ble tatt igår. Det russiske fremstøtet fortsetter også i retning av Kowel.

Tyske styrker som prøver å unnslippe i området ved Nikolajev - som nå er meget alvorlig truet - blir heftig bombardert av det russiske flyvåpen. I forbindelse med saumenbruddet på sørfronten skriver Pravda idag bl.a. "Veien til Odessa ligger åpen. Karpatene er i sikte." Det er ikke tvil om at nederlaget på Østfronten er det største militære nederlag Tyskland har hatt i denne krigen, og hele deres militære stilling er i opplosning. - Tyskerne forsøker nå å evakuere sine styrker på Krim. På russisk hold uttaleses det i den forbindelse at den røde hærs Svarethavsflyvåpen vil være istrand til å kinse ethvert tysk forsok på evakuering av styrkene på Krim i stor stil.

Fra Finland meldes det idag at det er gitt ordre til at alle arbeidere som ikke er strengt påkrevet skal evakueres fra Tallin. Den finske avis Helsingin Sanomat oppfordrer i en artikkel idag regjeringen til å gi en fullständig reddegjørelse for situasjonen. Hele det finske folk holdes i uvitenhet, sier den. At kong Gustav av Sverige hadde støttet regjeringens henstilling til det finske folk var ikke blitt fortalt. - Fedrelandsfrente heter frihetsbevegelsens sammensvergelse i Romania. Lederne er ennå ikke offentlig kjent, men det er en sterkt bevegelse, som har sammenfattet sitt program i 7 punkter. Romania skal sikkert trekke seg ut av krigen og slutte seg til demokratiske land. Tyskerne skal drives ut av Romania, likeså alle nazister. Det skal opprettes en nasjonal regjering. Demokratiet skal gjøres virkelig. Alle politiske fanger skal ut av fengslene. Alle de nazister som er ansvarlige for krigen må straffes. Folkefronten har sin egen avis "Fedrelandets frihet". Denne har sendt ut en oppfordring til alle landsmenn om å slutte opp om kampen uansett tidligere politisk oppfatning.

Den allierte flykommandos meldinger rapporterer om fortsatt voldsom aktivitet på alle frontene. Svere amerikanske bombardement med jagereskorte fortsatte offensiven mot Vest-Tyskland og nord-Frankrike. Jernbaneknutepunktet Creil nord for Paris ble smadret. Amerikanske fly rettet dessuten angrep mot mål i sydvest-Tyskland, mens britiske fly natt til 17., angrep militære mål i midt-og vest-Tyskland uten tap. Dessuten la de ut minner i fiendtlige farvann. 8 tyske fly ble skutt ned under et angrep mot England sent igår kveld. Svere amerikanske flystyrker ned skorte fra baser i Italia foretok igår et kraftig angrep på byene Kleenfurt og Graz i Østerrike. I Klagenfurt ble hangarer, ammunisjonsdepoter, flyreparasjonsverksted o.l. totalt ødelagt, og en fabrikk i utkanten av Graz ble satt i brann. 80 tyske jagere gikk opp til kamp, og 30 av dem ble skutt ned. I vestkanten av Cassino fortsetter kampene mellom tyskerne og 5.ernes styrker, og likeså oppover skræningen under klostret. På selve høydedraget lykkes det tyskerne å gjenerobre en stilling. Tyskerne fører stadig frem forsterkninger til sine stillinger i dette avsnitt. På den 8.ernes front har patruljestyrker hatt to skarpe trefninger, som resulterte i at de tyske kolonnene ble tilintetgjort. Tyskerne hadde mange døde og mistet mange som fanger. Allierte fly foretok igår ca. 1800 utfall mot tyskernes ca. 100. De ble rettet et kraftig angrep på ubåtbasene ved Triest, mot jernbanesentrums mellom Rom og Firenze og mot havnen i San Stefani på vestkysten samt mot tysk skipsfart ved Dalmatiakysten. Under samtidige angrep, inklusiv de mot Østerrike, ble 32 tyske fly ødelagt, mens det sevnes 18 allierte fly. Den jugoslaviske folkehær har i Ø. Bosnia knust en tysk offensiv med stort tap for fienden. I Slovenia er et kraftig tysk angrep slått tilbake, og dessuten er kommunikasjonslinjene brutt på en rekke steder rundt omkring i landet. Russiske fly har angrepet en konvoy i Berentshavet og har senket 4 skip, samtidig som 15 tyske fly ble skutt ned. 6 russiske maskiner gikk tapt. Samtidig er et tysk forsyningsskip i Finskebukta blitt senket. Fra det midtre Burma meldes det at allierte styrker har foretatt en ganske enestående operasjon, ved midt inne i jungelen å etablere en basis 150 km bak de japanske styrker. Det har erobret det første japanske støttepunktet, og en rekke japanske fly er skutt ned. Dette er den største operasjon med luftinfanteri som noen sinne er foretatt.

Det er idag 2 år siden arrestasjonen av lærerne ble igangsatt. Dagen skal minnes, fordi det øksenpel som den gang ble gitt oss er helt enestående og lysende i sin kraft. De fulgte sin linje og tok konsekvensen av den, og de har fulgt den siden opp til idag. - Søndag ble 4 teologer viet til prester i domkirken i Strengnes i Sverige. De fire var Victor Andersen, Arthur Berg, Hans Gydeland og Guttormsen. De skal nå virke blant flyktningene i Sverige. Reparasjonen av norske radioapparater på norske fabrikker fortsetter. Si snart apparatene er i brukbar stand, blir de sendt til Tyskland. Ved nyttårstider var det allerede sendt ca. 120 000 apparater. De må ofte sjønnomgi en meget omfattende reparasjon, for de er i alminnelighet blitt meget ramponert under lagringen. Tildels er mer verdifulle deler av apparatet stjållet under lagringen.

A l t F o r N o r g e !

Finnland idag.

Aftenposten lørdag den 18.ds. fremkommer med nye kommentarer til det den kaller "det finske problem". Leser en artiklen, blir inntrykket stort sett at saken bedre kan karakteriseres med uttrykket "det tyske problem".

Går vi tilbake til tiden før vinterkrigen i Finnland og betrakter saken med bakgrunn av det vi idag kjerner til, blir vi igrunnen sittende igjen med en flau smak når vi tenker på len voldsomme sympati som vi omfattet denne krig med. Finnland red den gang på en bolge av sympati fra en høy verden med Russland i bakgrunnen som den "store bryggen". De av våre Finlandsfrivillige som kom i kontakt med det brede lag av befolkningen fra Finlands skogdistrikter, kunne imidlertid gi tingen en noe annen farge. Det var tydelig at de frivillige virket på disse folk som "hår i maten". Den tyskorientering som allerede den gang, uten at verden var oppmerksom på det, hadde funnet sted innen en bestemt krets i Finnland, ga grunnlaget for den - hva vi den gang trodde meningsløst framstilte - Kuusinenregjering. Maskeraden, som Göring senere koncenterer og beklager seg over i tysk press og kringkasting - maskeraden på "Karolaska Neset" med tysk artillerioriksperter på russisk side, gir også et bilde av det politiske renkospill som har ført vår verden inn i den katastrofe vi nå er vidne til.

Dette var den første finske krig. Den nævnevnte er lettere å klassifisere. Nå ligger motivet klart i dagen. Den i Finnland tyskorienterte maktgruppens begjær og ekspansjonstrang lyser oss idag så grelt i synene, at denne krig ikke behøver en så lang forklaring. Nazi-Tysklands forlokkende sang om et "Stor-Finnland" er drømmen som svant. Forespeilingen om lønnevinning i Russland, Sverige og Norge for Finlands tyske krigsinsats er ballongen som sprakk. Det er derfor på tide for den finske 1. å bli klar over hvor den står. Det set nøyaktig er hvor vidt Finnland vil slutte krigene eller gå mot undergangen. Tysklands tek er synlig ennå så sterkt at de har evnen til å trekke det ut ved lokking og trusler, mens Russland når som helst det passer den kan legge landets byer i grus og militært underlegge seg hele Finnland ned makt. - Et slike vanvitt undrer hele verden seg over, og det kan ikke forklares ved annet enn de russiske betraktninger over le finske "dyder" som "forplikt-er" en snever klick i Finnland - stikk imot folkets ønske - å holde det gjennom ennå en tid i håp om å holde hodet over vannet nok en stund.

Det rent bevisste eller ubevisste krav som fra finsk side må rettes mot England og Amerika for en mulig påvirkning i spørsmålet om de russiske våpenstillstands krav må anses som meningsløse, sett på bakgrunn av Finlands avbrutte diplomatiske forbindelse med England og deres stilling som forbundsmedlem av de alliertes fiende.

Det sakne gjelder er Finlands "være eller ikke være". Kravet er å bryte med Nazi-Tyskland eller ta følgene.

Hvorfor sensurere de finske avisene slik at det finske folk ikke kjenner disse faktiske forhold? Finnland må være klar over sin stilling. Den veldige russiske militærmaskin står klar til å fremvinge en avgjørelse, og forholdet idag gir ikke rom for noen politisk hestehandel.

Aftenposten etterlyser grunnen for en liten stat som Sverige til å "overta garantier" for de russiske freds-

Mappe 112.
Dagbok 20.3.
Aars 1944
D.V.
J.M.

28 MRTS 1944

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

G R M E L D I N G : " S T J E L I K K E E P L E R A V V I S D O M S T R E E T "

" H Ø V D I N G E N S H Å R V A R L A N G T O G L Y S T "

heten fra London den 20.mars 1944:

At Arkara blir det meldt at tyske styrker har okkupert Ungarn. Alle strategiske punkter av betydning er på tyskerenes hender, og Ungarns radio sender nå bare tyske nyheter. Okkupasjonen fant sted mens riksforstander Horthy og andre ledere av den ungarske regjering befant seg i Hitlers hovedkvarter.

Dagens komunike fra Østfronten melder at russerne har erobret byen Mogilev Podolski ved Dnjestri. Russerne har satt over Dnjestri på en 50 km bred front og har befridd en rekke tettbeboede strøk i Besarabia. De russiske styrker rykker nå fram i retning av Soroca, fortsetter forfølgelsen av de slakte tyskere og utvider fronten ved Dnestr. Fiendtlige grupper som forsøkte å sette over elven er blitt omringet på dens østre bredd og tilintetgjort. - Samtidig melder det tyske komunike at byen Vinniza er forlatt av de tyske styrker. Dette er et betydelig slag for tyskerne. Så lenge Vinniza var på deres hender, hadde de der en mulighet for en re-estabilisering av fronten langs Bug. Ved tapet av byen får russerne en glimrende basis for sin forfølgning av styrkene på sørfronten og samtidig kontrollen over et vesentlig strategisk punkt på fronten. Lenger nord fortsetter russerne fremrykkingen mot Lwow. De står nå bare 80 km fra byen. Russerne har stormet byen Krzemieniec syd for Dubno, som ble tatt igår. Det russiske fremstøtet fortsetter også i retning av Kovel.

Tyske styrker som prøver å unslippe i området ved Nikolajev - som nå er meget alvorlig truet - blir heftig bombardert av russiske flyvåpen. I forbindelse med sarmenbruddet på fronten skriver Pravda idag bl.a. "Veien til Odessa ligger her, Karpatene er i sikte." Det er ikke tvil om at nederlaget på Østfronten er det største militære nederlaget Tyskland har hatt i denne krigen, og både deres militære stilling og her i oppgjøring. - Tyskerne forsøker nå å evakuere sine styrker på Krim. På russisk hol uttales det i den forbindelse at den røde hærs Svartehavsflyttes flyvåpen vil være i stand til å knuse ethvert tysk forsøk på evakuering av styrkene på Krim i står stil.

At Finland meldes det idag at det er gitt ordre til at alle arbeidere som ikke er strengt påkrevet skal evakueres fra tallin. Den finske avis Helsingin Sanomat oppfordrer i en artikkel idag regjeringen til å gi en fullstendig redeggjørelse for situasjonen. Hele det finske folk holdes i uvitenhet, sier den. At kong Gustav av Sverige hadde støttet regjeringens henstilling til det finske folk var ikke blitt fortalt. - Fedrelandsforsiden heter frihetsbevegelsens sammensvergelse i Romania. Lederne er ennå ikke offentlig kjent, men det er en sterkt bevegelse, som har sammenfattet sitt program i 7 punkter. Romania skal øyeblikkelig trekke seg ut av krigen og slutte seg til de demokratiske land. Tyskerne skal drives ut av Romania, likeså alle nazister. Det skal opprettes en nasjonal regjering. Demokratiet skal gjeninnføres. Alle politiske fanger skal ut av fengslene. Alle de nazister som er ansvarlige for krigen må straffes. Folkefronten har sin egen fri avis "Fedrelandets frihet". Denne har skutt ut en oppfordring til alle landsmenn om å slutte opp om kampen uansett tidligere politisk oppfatning.

4873

Den allierte flykommandos meldinger rapporterer om fortsatt voldsom aktivitet på alle frontene. Sverre amerikanske bombefly med jagereskorte fortsatte offensiven mot Vest-Tyskland og nord-Frankrike. Jernbaneknutepunktet Creil nord for Paris ble smadret. Amerikanske fly rettet dessuten en angrep mot mål i sydvest-Tyskland, mens britiske fly natt til idag angrep militære mål i midt-og vest-Tyskland uten tap. Dessuten la de ut minner i fiendtlige farvann. 8 tyske fly ble skutt ned under et angrep mot England sent igår kveld. Sverre amerikanske flystyrker ned skorte fra baser i Italia foretok igår et kraftig angrep på byene Klegendorf og Graz i Østerrike. I Klagenfurt ble hangarer, ammunisjonsdepoter, flyreparasjonsverksted der o.l. totalt ødelagt, og en fabrikk i utkanten av Graz ble satt i brann. 80 tyske jageres gikk opp til kamp, og 30 av dem ble skutt ned. I vestkanten av Cassino fortsetter kampene mellom tyskerne og 5. armés styrker, og lisaså oppover skråningen under klostret. På selve høydedraget lykkes det tyskerne å gjenerobre en stilling. Tyskerne fører stadig frem forsterkninger til sine stillinger i dette avsnitt. På den 8.armes front har patrulje styrker hatt to skarpe trefninger, som resulterte i at de tyske kolonnene ble tilintetsett. Tyskerne hadde mange døde og mistet mange som fanger. Allierte fly foretok igår ca. 1800 utfall mot tyskerne ca. 100. De ble rettet et kraftig angrep på ubåtbasene ved Triest, mot jernbanesentrum mellom Rom og Firenze og mot havnen i San Stefani på vestkysten samt mot tysk skipsfart ved Dalmatiakysten. Under samtidige angrep, inklusiv de mot Østerrike, ble 32 tyske fly ødelagt, nens det sevnes 13 allierte fly. Den jugoslaviske folkehær har i Ø.Bosnia knust en tysk offensiv med stort tap for fienden. I Slovenia er et kraftig tysk angrep slått tilbake, og dessuten er kommunikasjonslinjene brutt på en rekke steder rundt omkring i landet. Russiske fly har angrepet en konvoy i Berentshavet og har senket 4 skip, samtidig som 15 tyske fly ble skutt ned. 6 russiske maskiner gikk tapt. Samtidig er et tysk forsyningsskip i Finskebukta blitt senket. Fra det midtre Burma meldes det at allierte styrker har foretatt en ganske enestående operasjon, ved midt inne i jungelen å etablere en basis 150 km bak de japanske styrker. Det har erobret det første japanske støttepunktet, og en rekke japanske fly er skutt ned. Dette er den største operasjon ned luftinfanteri som noen sinne er foretatt.

Det idag 2 år siden arrestasjonen av lærerne ble igangsat. Dagen skal minnes, fordi det øksempel som den gang ble til oss er helt enestående og lysende i sin kraft. De fulgte sin linje og tok konsekvensen av den, og de har fulgt den siden opp til idag. - Søndag ble 4 teologer viet til prester i domkirken i Strengnes i Sverige. De fire var Victor Andersen, Arthur Berg, Hans Gydeland og Guttormsen. De skal nå virke bland flyktingene i Sverige. Reparasjonen av norske radioapparater på norske fabrikker fortsetter. Så snart apparatene er i brukbar stand, blir de sendt til Tyskland. Ved nyttårstider var det allerede sendt ca. 120 000 apparater. De må ofte sjønnomgå en negativt omfattende reparasjon, for de er i alminnelighet blitt meget ramponert under lagringen. Tildels er mer verdifulle deler av apparatet stjållet under lagringen.

A l t F o r N o r g e !

Finnland i dag.

Aftenposten lørdag den 18.ds. fremkommer med nye kommentarer til det den kaller "det finske problem". Leser en artiklen, blir inntrykket stort sett at saken bedre kan karakterisere ned uttrykket "det tyske problem".

Går vi tilbake til tiden før vinterkrigen i Finnland og betrakter saken med bakgrunn av det vi idag kjenner til, blir vi igrunnen sittende igjen med en flau sink når vi tenker på den voldsomme sympati som vi omfattet denne krigen med. Finland rod den gang på en bolge av sympati fra en del verden ned Russland i bakgrunnen som den "store bøygen". De av våre Finlandsfrivillige som kom i kontakt med det bare låg av befolkningen fra Finlands skogdistrikter, kunne imidlertid gi ting en noe annen farge. Det var tydelig at de frivillige virket på disse folk som "hår i maten". Den tyskorientering som allerede den gang, uten at verden var oppmerksom på det, hadde funnet sted innen en bestemt krets i Finland, ga grunnlaget for den - hva vi den gang trodde rønungslos framstalte - Kuusiinenregjering. Maskeraden, som Göring senere koncenterer og beklager seg over i tysk presse og kringkasting - maskeraden på "Karlska Neset" med tyske artillerieriksparter på russisk side, gir også et bilde av det politiske renkospill som har ført vår verden inn i den katastrofe vi nå er vidne til.

Dette var den første finske krig. Den nævnevende er lettere å klassifisere. Nå ligger motivet klart i dagen. Den i Finland tyskorienterte maktgruppens begjær og ekspansjonstrang lyser oss idag så grelt i synene, at denne krig ikke behøver en så lang forklaring. Nazi-Tysklands forlokkende sang om et "Stor-Finnland" er drømmen som svant. Forespeilingen om lannevinning i Russland, Sverige og Norge for Finlands tyske krigsinnsats er ballongen som sprakk. Det er derfor på tide for den finske ledelse å bli klar over hvor den står. Det det nå gjelder er hvor vidt Finland vil slutte krigen eller så mot undergangen. Tysklands tak er synlig ennå så sterkt at de har evnen til å trekke det ut ved lokking og trusler, nens Russland når som helst det passer den kan legge landets byer i grus og militært underlegge seg hele Finland ned nakt. - Et slikt vanvilt underer hele verden seg ver, og det kan ikke forklares ved annet enn de rønnske betrekningene over de finske "dyder" som "forplikt-er" i snever kliikk i Finland - stikk imot folkets ønske - å holde det gjørende ennå en tid i håp om å holde hodet over vannet nok en stund.

Det reelt bevisste eller ubevisste krav som fra finsk side må rettes mot England og Amerika for en mulig påvirkning i spørsmålet om de russiske våpenstillskuddene må anses som meningsløse, sett på bakgrunn av Finlands avbrutte diplomatiske forbindelse med England og deres stilling som forbundsmedlem av alliertes fiende.

Det saken gjelder er Finlands "vere eller ikke være". Kravet er å bryte med Nazi-Tyskland eller ta følgene.

Hvorfor sensurere de finske avisene slik at det finske folk ikke kjenner disse faktiske forhold? Finland må være klar over sin stilling. Den veldige russiske militærmaskin står klar til å frontvinne en avgjørelse, og forholdet idag gir ikke rom for noen politisk hestehandel.

Aftenposten etterlyser grunnen for en liten stat som Sverige til å "overta garantier" for de russiske fred-

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyhetene fra London den 22.mars 1944:

Særmeldinger: 95 73 26 2 99

4

betingelser - og maner i den anledning igjen frem det tyske bolsjevikspokkelso. For oss andre, som ikke ser saken ned i tysk-tyske Aftenposten, er det så klart som dagen hvilken betydning et samlet Norden med et intakt Finnland, et ikke underkvett Finnland, vil si. Et Finnland som - om en bekliippet - tilikovet er et fritt land med et folkeslag av stort sett samme folkestammen som vi selv. Risikoen ved en slik "garanti" tror vi heller ikke er så stor, da Russlands ekspansive planer i Europa neppe er større enn hva det allerede nå er gitt uttrykk for. Etter krigen vil ganske sikkert Russland i ørtaisen være opptatt med gjenoppbyggingen av sitt herjede land, og vil da siden, ne Amerika som forbilde, fremstå som verdens nest mørkeste stat, både på de tekniske, og økonomiske områder og ned en amerikansk-engelsk tillempet politisk linje.

- - - - -

Det er nå kommet endel meldinger fra Ungarn etter den tyske okkupasjonen. Tyskerne satt først inn fallskjermstyrker, som besatt de ungarske flyplasser. På enkelte steder satte de ungarske soldater seg til motverge, men ble hurtig nejet ned av tyske geværer. Det meldes om forsök på motstand fra flere steder av landet. Tyskerne hadde brukts sin gamle og velkjente taktikk med effektiv assistanse av 5.kolonne, konstruert av tyskere, bosatt i Ungarn, og landets nazister. I Budapest er det foretatt en rekke arrestasjoner, forelippig ca. 600, deriblant enkel jøder. Den ungarske statsminister er gått av. Hvor Horthy og de andre ledere som befant seg i Hitlers hovedkvarter nå er blitt av, er ukjent. Hitler har allerede sendt Ungarn sine første krav, som går ut på at det skal opptas jødeforfølgelse i stor stil, som i de andre okkuperte land. - Allerede mandag begynte en ungarsk frihets-sender sin virksomhet, og de frie ungarere som befinner seg i London har sendt sitt folk et opprop, der det heter at en hver ungarer nå må følge sin samvittighets stemme og ta kampen opp mot overfallsmennene. - Gestapoagenter var tallrikt representert i Ungarn allerede lenge før okkupasjonen og natten før ble det satt over styrker i lektore fra Wien. Okkupasjonen av Ungarn er et glimrende bevis for "tillits-forholdet" mellom Tyskland og dets vasallstater, og det betegnes i så måte en umåtelig politisk avsløring. Russiske fly var over det østlige og sydlige Ungarn igår, men det er ikke kommet melding om at de har sluppet bomber. Hitler har sendt Bulgaria krav om ytterligere støtte for de tyske styrker og om skret hjelp. Tyske tropper har besatt post- og telegrafkontorene i Sofia. Det bulgarske parlament hadde møte igår, men forhandlingene ble avbrutt uten at det er sendt ut noe komunikat. Rumenske politiske og militære ledere holdt møte mandag for lukkede dører, hvoretter motets leder hadde en samtale med de tyske representanter for overkommando i Bucuresti.

ØSTFRONTEN: Russerne fortsatte igår sin framrykking inn i Bessarabia og avskar jernbanen på vestsiden av Dnestr mellom Odessa og Cernut. De befridde en rekke befolkede steder, deriblant Balti. De har opprettet en rekke bruhoder på vestsiden av elven og har trenget innover i en dybde av opptil 30 km og står nå bare ca. 40 km fra elven Prut, til tross for hardnakkede tyske motangrep. De inntok igår byen Attasi på vestsiden av elven like overfor Mogilev Podolski. Øst for Dnjepr presser de russiske kolonner seg videre vestover fra Vinniza og Sjnerinka og har utvidet sitt angrep på jernbanen mellom Lwow og Mogilev Podolski. Lenger syd hadde russerne også ny frengang igår og skret truslen mot de to sydrussiske byer Pervomaisk og Vosnesensk ved Nedre Bug. Tyskerne gikk her til voldsomme motangrep for å holde sitt bruhode ved Bug og hadde umåtelige tap. Russerne fortsetter fremrykkingen sydvestover fra Dubno i retning av Lwow. For å note denne framrykkningen har tyskerne overført til dette avsnitt den 361. tyske infanteridivisjon, som inntil nylig befant seg i Danmark. Den har allerede hatt en rekke mislykkede angrep og mistet i løpet av de første dager mer

enn 900 mann. De første russiske styrker står nå ca. 90 km fra Lwów. Tallet på de tyske lik som lå igjen i gatene etter stormingen av Krzemieniec er nå oppe i over 1500. I dagens tyske kommunike omtales Plais som sjefen for den tyske representasjonen på østfronten. Mannerheim blir ikke nevnt. -

I en oversikt over utviklingen på østfronten i de siste uker, med en innhåndet skildring av russernes gigantiske våroffensiv, opplyste idag Henrik Albert Moen til slutt, at mens kravet om reserver i Tyskland stadig lyder mer forgjeves, opplyses det fra Moskva at den russiske hær har en arme stående i reserve på 2 millioner mann, deriblant 1/2 million fallskjermtropper. Stemningen innen den russiske militærledelse er uhyre optimistisk, og innen september regner man med at denne reservearme vil være satt inn i kamper på de polske stepper!

Fra Moskva meldes det at den russiske regjering gir Finlands regjering det fulle ansvaret for avslaget av de russiske våpenstilstandsvilkår. Det følger følgende oversikt over forhandlingenes gang:

Den 1/2 oppsøkte Paasikivi i Stockholm madam Kelontay og bad om å få høre den sovjetrussiske regjerings våpenstilstandsbedingelser.

Den 29/2. offentliggjorde Russland sine betingelser for våpenstillstand som de hadde oversendt den finske regjering.

den 1/3: Den fri verdens press' innstengende henstilling til Finnland å akseptere disse betingelser, som betegnes som måteholdne og akseptable.

8/3 Den russiske legasjon i Stockholm mottar Finnlands svar, som går ut på at de finner betingelsene vanskelig å ekspitere uten forutgående drofelse.

10/3 Sddeler den sovjetrussiske representant at de oppgitte våpenstilstandsbedingelser representerer Russlands minimumskrav og at videre forhandlinger kun kan opptas hvis Finnland aksepterer betingelsene. Samtidig ble det satt en frist til 18.mars for det finske svar.

16/3 Roosevelts innstengende henstilling til den finske regjering om nå å avbryte forbindelsen med Tyskland og redde landet mens det ennå var tid.

16/3 Kong Gustavs budskap til Mannerheim om at han ser med bekymring på Finnlands fremtid om de ikke nå aksepterer.

17:3 Den finske regjering avslår å akseptere de russiske våpenstilstandsbedingelser. -

VESTFRONTEN: Store styrker tunge amerikanske bombefly med veldig jagereskorte angrep i dag militære og industrielle mål i Berlinområdet. Over 1500 fly var satt inn. Det foreligger ennå ikke enkelheter. Britiske Moskitofly angrep inatt mål i Vest-Tyskland og la ut miner i fiendtlige farvann - uten at allierte fly odela under angrep fra Pyreneene til vest-Tyskland 40 tyske fly, derav 14 i luften og 26 på bakken.

7 allierte fly savnes. Luftoperasjonene igår omfattet også angrep av tunge amerikanske bombefly mot Pas de Calais -området uten tap. Endel tyske fly kastet i natt brann-og sprengbomber over Londonområdet. 9 tyske fly ble skutt ned.

ITALIA: Det meldes om fortsatte voldsomme kamper ved Cassino og i høydene omkring byen. De allierte hør langsomm, men jevn fremgang til tross for sterkt tysk motstand. Fra de andre frontene meldes det bare om patruljearbeid. Allierte fly foretok igår ca. 800 utfall flyvninger og sendte tyske kanonstillinger i slagområdet, viadukter ved Firenze, mål i Romaområdet og skipsfart utenfor Dalmatia. Tyskerne sendte opp i 40 fly.

A l t f o r N ö r g e !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyhet fra London den 21.mars 1944:
Særmeddeler: 95 73 26 2 99

Det er nå kommet endel meldinger fra Ungarn etter den tyske okkupasjonen. Tyskerne satt først inn fallskjermstyrker, som besatt de ungarske flyplasser. På enkelte steder satte de ungarske soldater seg til motverge, men ble hurtig nejet ned av tyske geværer. Det meldes om forsök på motstand fra flere steder av landet. Tyskerne hadde brukte sin gamle og velkjente taktikk med effektiv assistanse av 5.kolonne, konstruert av tyskere, bosatt i Ungarn, og landets nazister. I Budapest er det foretatt en rekke arrestasjoner, foreløpig ca. 600, deriblant endel jøder. Den ungarske statsminister er gått av. Hvor Horthy og de andre ledere som befant seg i Hitlers hovedkvarter nå er blitt av, er ukjent. Hitler har allerede sendt Ungarn sine første krav, som går ut på at det skal opptas jødeforfolgelse i stor stil, som i de andre okkuperte land. Allerede mandag begynte en ungarsk frihets-sender sin virksomhet, og de frie ungarere som befinner seg i London har sendt sitt folk et opprop, der det heter at en hver ungarer nå må følge sin samvittighets stemme og ta kampen opp mot overfallsmennene. - Gestapos agenter var tallrik representert i Ungarn allerede lenge før okkupasjonen og natten før, ble det satt over styrker i lektiere fra Wien. Okkupasjonen av Ungarn er et glimrende bevis for "tillits-forholdet" mellom Tyskland og dets vasallstater, og det betegner i så måte en umåtelig politisk avsløring. Russiske fly var over det østlige og sydlige Ungarn igår, men det er ikke kommet melding om at de har sluppet bomber. Hitler har sendt Bulgaria krav om ytterligere støtte for de tyske tyrker og om øket hjelpe. Tyske tropper har besatt post- og telegrafkontorene i Sofia. Det bulgarske parlament hadde møte igår, men forhandlingene ble avbrutt uten at det er sendt ut noe kommunike. Rumenske politiske og militære ledere holdt møte mandag for lukkede dører, hvoretter motets leder hadde en samtale med de tyske representanter for overkommando i Bucuresti.

ØSTFRONTEN: Russerne fortsatte igår sin framrykking inn i Bessarabia og avskar jernbanen på vestsiden av Dnestr mellom Odessa og Cernaut. De befridde en rekke befolkede steder, deriblant Balti. De har opprettet en rekke bru-hoder på vestsiden av elven og har trenget innover i en dybde av opptil 30 km og står nå bare ca. 40 km fra elven Prut, til tross for hardnakdede tyske motangrep. De inntok igår byen Attasi på vestsiden av elven like overfor Mogilev Podolski.

Øst for Dnjepr presser de russiske kolonner seg videre vestover fra Vinniza og Sjmerinka og har utvidet sitt angrep på jernbanen mellom Lwow og Mogilev Podolski. Lenger syd hadde russerne også ny fremgang igår og øket truslen mot de to sydrussiske byer Pervomaisk og Vosnesensk ved Nedre Bug. Tyskerne gikk her til voldsomme motangrep for å holde sitt bru-hode ved Bug og hadde umåtelige tap. Russerne fortsetter fremrykkingen sydvestover fra Dubno i retning av Lwow.

For å møte denne framrykkingen har tyskerne overført til dette avsnitt den 361. tyske infanteridivisjon, som inntil nylig befant seg i Danmark. Den har allerede hatt en rekke mislykkede angrep og mistet i løpet av de første dager mer

enn 900 mann. De første russiske styrker står nå ca. 90 km fra Lwow. Tallet på de tyske lik som ligger igjen i gatene etter stormingen av Krzemieniec er nå oppe i over 1500. I dagens tyske kommunike omtales Plais som sjefen for den tyske retteten på østfronten. Mannerheim blir ikke nevnt. -

I en oversikt over utviklingen på østfronten i de siste uker, med en innhørende skildring av russernes gigantiske våroffensiv, opplyste idag Henrik Albert Moen til slutt, at mens kravet om reserver i Tyskland stadig lyder mer forgjeves, opplyses det fra Moskva at den russiske hær har en armé stående i reserve på 2 millioner mann, deriblant 1/2 million fallskjerm-tropper. Stemningen innen den russiske militærledelse er uhyre optimistisk, og innen september regner man med at denne reservearmé vil være satt inn i kamper på de polske stepper!

Fra Moskva meldes det at den russiske regjering gir Finlands regjering det fulle ansvar for avslaget av de russiske våpenstilstandsvilkår. Det følger følgende oversikt over forhandlingenes gang:

Den 1/2 oppsøkte Paasikivi i Stockholm madam Kolontay og bad om å få høre den sovjetrussiske regjerings våpenstilstandsbedingelser.

Den 29/2. offentliggjorde Russland sine betingelser for våpenstilstand som de hadde oversendt den finske regjering. den 1/3: Den fri verdens press er inntrængende henstilling til Finland å akseptere disse betingelser, som betegnes som måtehånd og akseptable.

8/3 Den russiske legasjon i Stockholm mottar Finlands svar, som går ut på at de finner betingelsene vanskelig å akseptere uten forutgående droftelse.

10/3 meddeler den sovjetrussiske representant at de oppgitte våpenstilstandsbedingelser representerer Russlands minimumskrav og at videre forhandlinger kun kan opptas hvis Finland aksepterer betingelsene. Samtidig ble det satt en frist til 18. mars for det finske svar.

16/3 Roosevelt's inntrængende henstilling til den finske regjering om nå å avbryte forbindelsen med Tyskland og redde landet mens det ennå var tid.

15/3 Kong Gustavs budskap til Mannerheim om at han ser med bekymring på Finlands fremtid om de ikke nå aksepterer.

17/3 Den finske regjering avslår å akseptere de russiske våpenstilstandsbedingelser. -

VESTFRONTEN: Store styrker tunge amerikanske bombefly med veldig jagereskorte angrep i dag militære og industrielle mål i Berlinområdet. Over 1500 fly var satt inn. Det foreligger ennå ikke enkeltheter. Britiske Moskitofly angrep inatt mål i Vest-Tyskland og la ut miner i fiendtlige farvann - uten tap. Allierte fly delte igår under angrep fra Pyreneene til vest-Tyskland 40 tyske fly, derav 14 i luften og 26 på bakken.

7 allierte fly savnes. Luftoperasjonene igår omfattet også angrep av tunge amerikanske bombefly mot Pas de Calais -området uten tap. Endel tyske fly kastet i natt brann- og sprengbomber over Londonområdet. 9 tyske fly ble skutt ned.

ITALIEN: Det meldes om fortsatte voldsomme kamper ved Cassino og i bydene omkring byen. De allierte har langsom, men jevn fremgang til tross for sterkt tysk motstand. Fra de andre frontene meldes det bare om patruljekirksonhet. Allierte fly foretok igår ca. 800 utfallsflyvninger og sendte tyske kanonstillinger i slagområdet, viadukter ved Firenze, mål i Romaområdet og skipsfart utenfor Dalmatia. Tyskerne sendte opp i 40 fly.

A l t f o r N o r g e !

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyhetsrapport fra London den 24. mars 1944

Særmeldinger: 91 4 41 HØVDINGENS HÅR VAR LANGT OG LYST

WESTFRONTEN: I løpet av de to siste døgn har det amerikanske og britiske flyvåpen holdt gående en praktisk talt uavbrutt luftoffensiv mot tysk og tyskokkupert område. For 3 dag på rad bombet i dag flyvende festninger krigsmål i Vest-Tyskland. Liberatorfly rettet angrep mot flyplasser i det nordøstlige Frankrike. Britiske Moskitofly bombet mål øst for Paris og i Lyonområdet. Dessuten angrep Moskitos mål i Dortmund og andre steder i Vest-Tyskland. Under den uavbrutte allierte luftoffensiv de to siste døgn er det kastet mer enn 5000 tonn bomber og mer enn 5000 fly var satt inn. Vel halvparten av den styrke som var satt inn i natt kastet sin bomber mot krigsviktige industrielle mål i Frankfurt. Av 100 deltagende bombefly vendte 33 ikke tilbake fra sine tokter. Mer enn 750 amerikanske bombefly bombet mål i Hannover, Braunschweig, Münster, Oshabück og Dortmund. Fra dette toktet savnes 26 bombefly og 6 jagere, mens 61 tyske fly ble skutt ned. Det britiske luftfartsdepartement opplyser, at i løpet av de tre første måneder av den allierte flyoffensiv mot Berlin ble bl.a. Alkettfabrikkene så ødelagt at de måtte stenge. Det er sentrum for den vesentligste del av den tyske tanks-produksjon, og disse fabrikker vil neppe komme igang igjen på flere måneder. I tidsrummet fra 18/11 til 15/12 kastet britiske fly ned mer enn 24 000 tonn bomber over Berlin under 15 kraftige luftangrep. Etter det har Berlin vært utsatt for 5 amerikanske dagangrep. Minst 326 av Berlins store fabrikker er ødelagt eller skadet, hvorav 103 er av den største betydning for den tyske krigsindustri. Ca. 775 mindre fabrikker før krigsindustri er dessuten skadet. Bl.a. er flere fabrikker for fremstilling av våpen og elektrisk materiell så ødelagt at deres produksjon er midlertidig lammet, som for eks. Siemens og Osram fabrikkene og A.E.G. 21 av de viktigste regjeringsbygninger i Berlin er lagt i grus, og Berlins kommunikasjoner er sterkt skadet. -

ØSTFRONTEN: Russene har innledet nok en ny offensiv i Vest-Ukraine i området mellom byene Tarnopol og Proskurov. Over 60 km bred front rykker russerne nå frem og har fått dype kiler inn i det tyske forsvar. Mer enn 200 steder ble befrikket igår. Russene har brutt tyskernes siste jernbane-forbindelse fra Proskurov til Lwow, og dessuten er den sist jernbaneforbindelse mellom Tarnopol og Lwow også brutt.

Det meldes om fortsatt russisk fremgang i fremstøtet mot Lwow og samtidig om øket trussel mot Tarnopol, som nå er praktisk talt isolert. Jernbaneforbindelsen mellom Tarnopol og Proskurov var selve svinemekanismen for de tyske rettsrettsbevegelser - og denne har de nå mistet taket i. -

Lenger sør har russerne rykket ytterligere frem i Bessarabia og står nå bare 25 km fra Romanias grense. De har befridd ytterligere 40 steder og rykker stadig jevnt fremover.

I sør har de russiske styrker ryddet storstørsteparten av elven Bugs vestbredd og står her bare 25 km fra Nikolajev. Den enes overgang over Bug som ennå er på tyske hender er overgangen ved byen Vosnesensk, hvor det nå kjempes i utkanten av byen. De tyske garnisoner i Nikolajev er i en fortvilet stilling, idet de er innenfor skuddlinje av det russiske artilleri og ikke har noen muligheter for å unnslippe sjoveien. Tyskernes tap i de siste uker har vært enorme, både av mennesker og materiell. Siden begynnelsen av mars har de

mi-tet over 1500 tanks bare på Østfronten. Når dertil kommer at det britiske flyvåpen har ødelagt 5 av tyskernes 9 viktige tankfabrikker, er det forståelig nok at tapene blir meget vanskelig å erstatte - og er større enn man kan klare å erstatte. En militær talsmann uttalte i sin tid at tanks var den tyske armes høyre arm, Denne arm er tydeligvis i en stykkelse for tiden!

Ettersom den røde hær nå nærmer seg Balkan, ser Hitler seg nedsaget til å treffe nye forholdsregler for å utbygge sitt forsvar i øst. I dag meldes det at tyske tropper er rykket inn i Romania. Myndighetene her i landet makter ikke lenger å beherske den voksende panikk. Sivilbefolknings strømmer langs veiene og er til stort hinder for alle militære bevegelser. Det er ting som tyder på at tyskerne har som plan å opprette en forsvarsfront i retning fra det nordlige Transylvanias høydedrag og til Svartehavet, og det er mulig at den bulgarske hær vil få til oppgave å beskytte flanken og de bakre linjer. Bulgarias to regenter har fått ordre om å innfinne seg hos Hitler for nærmere instrukser.

I Ungarn øker tyskernes terror etter ordre av den nye tyske sendemann SS-Gruppenführer Wessenbayer, som har fått i oppdrag å danne den nye quislingregjering i Ungarn. Ungarerne gjør ennå endel motstand. Terroraksjoner mot jødene er allerede satt igang. Det foreligger at tyske tropper skal ha besatt passet i Karpatene, hvorfra de behersker veien til Donaulandene og Vest-Europa. - I forbindelse med aksjonen mot Ungarn og Romania uttales det i dag på alliert hold: "Hitler feirer sine siste seire. Ute av stand til å overvinne sine fiender, begynner han nå å beseire sine allierte!"

I følge meldinger fra Finnland er den finske sosialministeren reist til Sverige sammen med en fremtredende mann inn i det finske embetsverket. - Det meldes i ettermiddag at tyskerne har besatt Ålandøyene.

ITALIA: I dagens allierte komunikate heter det at kampene i Cassino fremdeles raser heftig. Fra de andre frontavsnittet meldes fortsatt bare om patruljevirksomhet, hvorunder fienden ble tilføyet tap og fanger ble tatt. Allierte bombefly angrep jernbantongen ved Firenze og mål i nærheten av Ancona. Dessuten ble Perdua angrepet og skipsfart utenfor Dalmatias kyst. Ett tysk fly ble ødelagt under disse operasjoner. Ingen allierte fly gikk tapt eller ble skadet. Det allierte flyvåpenet foretok ca. 800 utfall. Det var ingen tysk flyvirksomhet over kampområdet.

Fra general Titos hovedkvarter meldes det at det raser voldsomme kamper i Øst-Bosnia. I Makedonia har bulgarske tropper som forsøkte å trenge seg inn på befridd område lidd store tap.

BURMA: Britiske tropper i Nord-Burma har stanset det japanske fremstøt mot et alliert støttepunkt innenfor den indiske grense og japanerne ble kastet ut av tre av sine stillinger. Lenger inne har de allierte styrker trukket seg sammen om japanske hovedstilling.

En omfattende 7 dagers spareuke - "Soldatenes uke" begynner i London i morgen. I forbindelse med denne holdt Montgomery en tale, hvor han bl.a. sa: "Vi gjør oss nå klar til å stormtakstrekking i hele krigen. Hvis noen skulle slippe taket, vil vi tape kampen. Hvor lenge det vil være kan ingen si med visshet. Det blir en stor slått styrkeprøve, og vi skal vi!" -

Fr. Zürich meldes det at 64 tyskere er blitt henrettet i Stuttgart, hvorav 43 av politisens grunner. -

A l t f o r N o r g e !

FOR KONGE OG FEDRELAND

Nyhetene fra London den 25. og 26. mars 1944.

SÆRMELDINGER : 6 10 40 TRETT HENGER FULLT AV FRUKT

21 42 38

Natt til lørdag ble Berlin bombet av over 1000 britiske Moskitofly, samtidig som Kiel og mål i Vest-Tyskland ble hjemmeløst. Over 2500 tonn spreng- og brannbomber ble kastet over Berlins industristrøk, og de første rapporter melder at målene ble rammet meget godt. 73 fly savnes. Dette var det 7. store luftangrepet mot Tyskland på 3 dager, og i løpet av denne luftoffensiv kastet ca. 8000 fly ned en bombelast på 9500 tonn. - Nattangrepet på Tyskland kom bare noen få timer etter at amerikanske flyvende festninger i dagslys hadde angrepet mål i Frankfurt am Main og Schweinfurt. Ca. 1000 fly deltok. 8 tyske fly ble skutt ned under angrep mot sydvest England og London igjør natt. Det ble kastet brannbomber som voldte endel skader og det krevde noen ofre.

Over 1000 amerikanske bombefly angrep idag mål i departementet Pas de Calais og Cherbourg distriktet i Frankrike samt mot Ymuiden i Nederland. I natt rettet britiske bombefly et kraftig angrep mot jernbanemål i Frankrike, mens Moskitofly bombet Berlin og mål i Vest-Tyskland og la ut miner i fiendtlige farvann. 1 fly savnes. Amerikanske bombefly angrep franske jernbaner i går. Siden onsdag morgen er det i alt kastet 10 000 tonn bomber over Tyskland.

ØSTFRONTEN: Lørdag ble det meldt at russerne hadde hatt ny framgang på alle avsnitt på østfronten. De har bratt igjennom ved Tarnopol og Proskurov og rykket fram opp til 100 km på to dager og nådd frem til Dnestr 40 km vest for Cernauti.

Tarnopol er stadig truet. Jernbaneknutepunktet Proskurov står for fall, og russiske tropper kjemper allerede i utkanten av byen. Store tyske styrker i framstøtet mellom Proskurov og Dnestr holder på å bli omringet, da det russiske framstøtet kom helt overraskende på tyskerne og så hurtig at det ikke ble tid til en effektiv omgruppering av styrkene.

I løpet av 4-dagers kamper her mistet tyskerne 20 000 i falne og 3500 i fanger. På vestsiden av Dnestr har russerne hatt tydelig fremgang i retning av Balti og har avskåret jernbanen mellom Balti og Dnestr, en av avsnittets viktigste jernbanelinjer. Vosnesensk ved nedre Bug ble stormet fredag - tyskerne siste holdepunkt før Nikolajev.

Søndag meldes det at russerne er nådd fram til ovre Dnestr på en 80 km bred front. Proskurov ble erobret lørdag, i Bessarabia fortsetter framrykkingen, og russerne har nå elven Prut innen synsvidde. Derved er de også snart ved grensen til Romania. Det er bemerkelsesverdig at tyskerne praktisk talt ikke har befestet Prut eller forberedt noen frontlinje her ved inngangen til Donsaufeltet og Karpatene. -

Tyskerne melder at de har evakuert Bieltsi. Dessuten ble en rekke støttepunkter rundt Nikolajev inntatt i går. I forbindelse med en krigsoversikt uttales det på alliert hold at de siste 14-dagers utvikling på Østfronten fullstendig har forandret krangens gang. Stillingen for tyskerne er nå den at det ikke gjelder om de kan retablere sine fronter, men om de vil kunne klare å unnslippe. Tyskerne makter ikke på noen måte å erstatte de materielle tap de har lidd, enn ikke etter okkupasjonen av Ungarn og Bulgaria, som muligens vil skaffe dem endel kommunikasjonsmidler og forsyninger av levnetsmidler. Tanks, kanoner og lastebiler kan disse land ikke skaffe Tyskland. I tillegg til tapene på østfronten kommer så ødeleggelsen av produksjonen i selve Tyskland, som har vært enorm under de siste storangrepene av amerikanske og britiske fly.

Nyheterne fra London den 27 mars 1944:

VESTFRONTPEN: En meget stor styrke britiske bombefly angrep innatt Essen, industricentret i Ruhr, hvor bl.a. Krupps rustningsfabrikker ligger. Været var overskyet og det fulle resultat av angrepet kunne ikke iakttas. Andre fly angrep Hannover og mål i Belgia, samt la miner i fiendtlig farvann. 9 bombefly savnes. Over 1000 britiske og amerikanske fly angrep igår N.Frankrike og Nederland. 600 tonn bomber ble kastet mot den tyske E-båtbasis i Ijmuiden. Tunge amer. bombefly, stasjonert i Italia og Storbritannia gjorde i forrige uke 6000 utfall. 81 bombefly og 42 jagere savnes, mens minst 140 tyske fly ble skutt ned.

Østfronten: Elven Prut er nådd på en 85 km bred front. Tyskerne er dermed drevet tilbake til utgangspunktet for sin offensiv i juni 1941. For en uke siden ble Dnjestren nådd på en 175 km bred front. Det tok russerne 1 dag å komme over elven. Den hurtige fremrykning skyldes først og fremst den utstrakte anvendelse av kavalleri som har overvunnet alle terrenvenskeligheter. Under de forestående kamper i Karpatene vil kavalleriet sannsynligvis bli anvendt i ennå større utstrekning. Tarnopol og Kamenez Podolsk er nå fullstendig omringet. Russerne har trengt inn i byene og der raser voldsomme gatekamper. Times korrespondent i Moskva skriver at den tyske flukt i Tarnopol-Proskuriv området kan sammenlignes med nederlaget ved Uman. Ofangset av de tyske tap er ennå ikke fastslått, men det kan sies at ennå en tysk armé har opphört å eksistere. Fra Istanbul meldes at tyske og russiske styrker i forrige uke begynte å evakuere Krim. Flere Gestapoagenter er kommet til Romania for å gjennomføre terror mot opposisjonen. I Ungarn er terroren mot jødene i full gang. Den tidligere statsminister Kallay har sokt tilflukt i den tyrkiske legasjon hvor han bestemt nokter å utlevere han. Tyrkia har innstillet all eksport til Ungarn.

ITALIA: Alliert artilleri har vært i virksomhet ved Cassino. Fienden ble påført tap og en stor eksplosjon ble forvoldt. Ved Anzio ble to mindre tyske angrep slått tilbake. Under utstrakte flyoperasjoner ble bl.a. Fiume angrepet. 5 allierte fly savnes mens 7 fiendtlige ble skutt ned. Minst 550 italienere ble skutt av tyskerne i Roms torsdag under feiringen av 25 års dagen for fasismen. Årsaken skulle være et angrep mot tyske gestapooffiserer.

STILLEHAVET: To øyer til i Admiralitetsgruppen er besatt av amerikanerne, mens en tredje er tatt under kanonild. På Bougaineville er et større japansk angrep gjennomført av 2000 mann slått tilbake. Japanerne hadde minst 300 falne, mens amerikanerne tapte 4 mann. Fra New Dehli meldes at allierte tropper har avskjært en viktig jernbane fra Mandalay og dermed truer forsyningen til de japanske tropper i Nord-Burma.

ENGLAND: Lønnsstridighetene ved gruvebyene i Yorkshire er bilst. Alle engelske kullgruber er nå i drift. I sin radiotale igår kveld uttalte Churchill bl.a.: I Italia har fremgangen ikke vært så hurtig eller avgjørende som vi hadde håpet, men jeg tviler ikke på at vi vil føre kampen til en endelig seier. Vi har oppnådd å binde 25 tyske divisjoner og store flystyrker på et tidspunkt da det snart kan bli bruk for den andre steder. Kampen mot ubåtene står fremdeles i forgrunnen. Det br. flyvåpenet er tallmessig like stort som det tyske, men har langt større slagkraft, og det er ennå meget sterkere enn det br. Vi kan gi 1000 tonn bomber igjen for hvert 100 som tyskerne kaster mot oss.

Alt for Norge!

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

London, 28.mars. - Sammendrag:

Russerne har satt over øvre Dnestr og er rykket inn i Bucovina på bred front, hvor de har inntatt byen Zadagura, 8 km fra hovedstaden i distriktet Cernauti. Nord for Dnestr er hovedstaden Kamenets Podolsk inntatt. Ved østbredden av Prut har russerne inntatt byen Skuljani, som ligger bare 15 km fra Iasi. Lenger øst kjempes det i utkanten av byen Nikolajev. Over 500 amerikanske bombefly angrep idag flyplasser i Frankrike, mens det var store styrker Moskitofly over Ruhrørådet inatt, uten tap. 11 tyske fly ble skutt ned under angrep mot England inatt. De allierte luftangrep over Italia fortsatte, mens det ikke meldes om noen endringer i stillingen til lands. I Jugoslavia har folkehären i samarbeid med allierte styrker erobret øye Hvam på den Dalmatiske kyst. I Det Fjerne Østen har allierte bombefly senket 9 japanske skip syd for New Guinea. I løpet av den siste uken har japanerne mistet 50 skip.

London den 29.mars 1944:

Østfronten: I går erobret russerne havnebyen Nikolajev, som ligger ved munningen av Bug. Slaget om Nikolajev begynte mandag, idet russiske styrker da angrep byen fra øst og på flere steder brøt igjennom det sindrige tyske forsvarssystem og trengte inn i utkanten av byen. Samtidig gikk russiske marine styrker island og angrep byen sydfra, inntil byen igår morges etter var på russiske hender. Det ble tatt en mengde tyske fanger, og et stort antall omkom under forsøk på å flykte vestover, idet de druknet. Nikolajev er ikke bare en viktig havneby, men også skipsbyggings- og industrisentrum, og hadde i fredstid et innbyggerantall på ca. 150 000. Okkupasjonen av Nikolajev gir russerne en meget gunstig basis for sin østlige havsflåte - og en havn som ligger 500 km nærmere Romania enn noen annen havn på russiske hender. Russerne har dessuten gjenerobret det viktige veiknutepunktet Domanevka syd for Pervomaisk. Lenger syd erobret de vei- og jernbaneknutepunktet Slovodka - og tyskerne trakk seg tilbake i retning av Odessa. Ved Nikolajevs fall og de nye fremrykkinger her i syd trues Odessa stadig stertere for hver dag som går. Tyskerne melder at de russiske styrker har gått over Prut i nærheten av Iasi. Mellom Cernauti og Iwow rykker russerne vestover på bred front i retning av oljefeltene Stanistawo i Galizia. Ungarske tropper i dette avsnitt overga seg til russerne uten å gjøre motstand. Fra Moskwa er det nå sendt en siste advarsel til vasallstatene Ungarn, Bulgaria og Finnland i en trespaltet artikkel i regjeringens organ, hvor det bl.a. heter, at det ikke er stor tid igjen til prutting. Valget står nå mellom fullständig okkupasjon av Tyskland og samarbeid med de tyske tropper, hvilket er ensbetydende med total undergang, eller å bryte med tyskerne og slutte opp om de allierte til forsvar av alle demokratiskes folks rettigheter og for freden. Tyskerne er ikke lenger i stand til med makt å bryte ned en eventuell oppstand i sine vasallstater som vil sette seg til motverge med våpen i hånd. -

Spanningen og trusselen i Romania stiger stadig. Tyskerne har forlangt utstedt dødsdom for alle som begår tyverier og politiet har fått fullmakt til å skyte ned enhver som ikke svarer om han blir anropt av politiet. Det påstas at Hitler ikke er så helt sikker på herr Antonescu - og at han nå setter alt inn på å innføre militær diktatur i Romania med en tysk militær guvernør. I Ungarn øker den tyske terror fra dag til dag. Nå er man gått til utrydding av bondepartiet og det sosialdemokratiske parti. Alle ungariske aviser - unntatt de tyskvennlige - er blitt forbudt og samtlige redaktører er arrestert. Den tidligere ungarske innenriksminister er blitt myrdet av SS under en razzia forlæden.

2
en standrett i Algier har dømt Cristofini til døden for å ha mobilisert frivillige avdelinger til tysk tjeneste.

WESTEROMØR: Amerikanske flyvendefestninger eskortert av lang rekende jageres bombet, i dag mål i Midt-Tyskland, samtidig som Liberatorfly - også med eskort av langdistansejagere - bombet militærmål i Pas de Calais. Om lag 500 tunge amerikanske bombe fly med jagereskorte angrep i går tyske flyplasser i det midtre og sydlige Frankrike. De møtte i det hele tatt ingen tysk jager motstand, men skjøt istykker 30 tyske fly på bakken og skadet endel andre.. Ifølge opplysninger som nå foreligger i London, har amerikanske fly i løpet av de siste 8 uker ødelagt 2100 tyske fly. I samme forbindelse uttales det at den Luftwaffe nå står overfor valget, enten å gå til kamp mot de angripende britiske og amerikanske fly og derved lide uverstøttelige tap, eller unnslå seg før å kjempe og la de tyske industrialegg over hele landet ligge ubeskyttet utsatt for fiendens angrep.

ITALIA: Allierte flystyrker med baser i Middelhavsområdet foretok i går mer enn 1500 utfall mot militære mål i Italia og omliggende områder. Bl.a. ble jernbanemål ved Milano, Roma og Venezia bombet. 10 allierte fly savnes, mens tyskerne mistet 13 fly. Virksomheten på slagfeltet inntok seg til patruljovirksomhet på fronten ved Cassino. Fremskutte allierte patruljer trakk seg igår noe tilbake i skråningene. Ved Anzio ble et mindre tysk motangrep slått tilbake. Den italienske regjering har full støtte av de allierte i sitt energiske arbeid for å fjerne alle personer med fascistiske sympatier fra de offentlige kontorer. I Napoli er 690 personer suspendert, hvorav 29 er avskjediget, og stillingen til de øvrige er oppe til overveielse.

Fra general Titos hovedkvarter meldes det om lokal fremgang for den jugoslaviske folkehær i store områder i Jugoslavia. General Tito kontrollerer mer enn en tredjedel av Jugoslavia. Ifølge meldinger i går er øya Rab gjenerobret av sterke tyske styrker etter voldsomme kamper. I løpet av de siste tre måneder har tyskerne mistet 45 000 mann i felte ved kamper i Jugoslavia.

DE JAPANSKE ØSTEN: Fra Borneo meldes det at allierte fly har foretatt mer enn 750 utfall under operasjoner mot japanske stillinger. På samme tid ble 30 japanske fly ødelagt, mens de allierte mistet 3 fly. Et japansk motangrep ble slått tilbake. I det sydvestlige Stillehav møtte de allierte ingen japansk jagerflymotstand under sine siste angrep mot Bougainville, Rabaul m.fl.

Den britiske regjering forlangte idag tillitsvotum etter å ha blitt nedstemt med en stemmes overvikt i gur angående spørsmålet om like lønn for mannlige og kvinnelige larere.

Det meldes om ny streik i kullgrubene i Yorkshire, hvor nærmere 50 000 arbeidere er innblantet.

Eden talte i går om Europa etter krigen, og kom da inn på stormaktene viktigste oppgave og største ansvar. Deres viktigste oppgave var å hjelpe alle de små nasjonene som har lidt under nazistenes okkupasjon, hjelpe dem til å gjenvinne sin frihet og selvstendighet. Hvordan kunne man gjøre det? Ikke ved å påtvinge noen nasjon en annen nasjons oppfatning, men ved å la hvert enkelt land få opprettholde sitt nasjonale program og sine egne retningslinjer. Stormaktene ansvar består i å bevare freden på den måten de har trukket opp linjene ved erklæringen i Moskva. Alle nasjoner har full selvbestemmelsesrett, men ved alle avgjørende hendinger har stormaktene et særlig ansvar, ikke ut fra noe diktatorisk motiv, men grunnet på enigheten mellom stormaktene.

SÆREGNING: 70 54 36 91 86.

A l t f o r N o r g e !

FOR KONGE OG FÆDRELAND

PÅ SKEN 1944

Den russiske vinteroffensiven gikk uten videre over i en våroffensiv, uten at tyskerne fikk noen pause til å reorganisere sine styrker. Selv hadde tyskerne utvilsomt regnet med en stillstand etter vinterfelttoget, som allerede hadde tvunget dem tilbake fra flere viktige stillinger. I denne perioden skulle de bygge ut de forsvarslinjer de nå holdt og gjøre seg klar til en virkelig offensiv i sommer. De hadde satt opp sine neget bestante planer for utviklingen. De ville stabilisere en sterk forsvarslinje i øst, samtidig som de skulle samle alle sine reserver for å møte et alliert invasjon i vest og kaste invasjonsarmeen på sjøen. Og så skulle de samle sine styrker til det avgjørende slag i øst. Og seirene skulle være deres. Det er liten tvil om at dette var planene hos den tyske militære ledelse. -

Tyskerne hadde regnet med å holde Bug med Dnjestrlinjen som mulig reserve. Dette ble en illusjon. Det russiske angrepet kom så rask at tyskerne ikke fikk konsolidert sine stillinger, men ble presset tilbake over Dnjepr og Bug i rivende tempo med umåtelige tap, ikke minst av tanks og tungt artilleri. På enkelte frontavsnitt kan man her nå også spore tegn til en sviktende moral.

Russerne står nå ved Prut, det vil si den egentlige grensen til Romania. De tyske styrker lenger syd ved Bug er derved i stor fare for å bli omringet, og de vil i alle fall bli tvunget til å oppgi støttepunktene Nikolajev og Odessa. Det tyske forsvars eneste og viktigste oppgave her vil bli å dekke rettten. - Den russiske har har allerede på enkelte punkter gått over elven Prut og nærmer seg tyskernes vesentligste støttepunkt vest for elven, nemlig Iasi. På vestsiden av Prut er landskapet kupert og byr på gode naturlige forsvarsmuligheter. Men elven er smal, og byr på den annen side ikke en hindring som for eksempel den brede Dnjepr. Det tyske tilbaketoget har foregått så raskt at mange avdelinger er fullstendig desorganisert, og tyskerne har mistet størsteparten av sitt tunge materiell. De tyske styrker nord og syd for avsnittet vil nok forsøke å forsvare sine stillinger, men foreløpig har de ikke rettet noe angrep mot de fremrykkende russiske styrker. Det er forsvrig tvilsomt om tyskerne nå vil kunne organisere forsvaret vest for Prut - hva de hittil - skjebnesvængre nok - har forsøkt. Sensynligvis vil de bli tvunget til å basere sitt forsvar på Karpatene, eller muligens langs elven Sirutel. Karpatene er nok en meget sterk forsvarslinje, riktig nok ned flere pass i sine fjellrekker. - Men tyskerne kan ikke uten videre trekke seg ut av Bulgaria og trekke sitt forsvar sammen nordpå. For på sletten Valaki mellom Karpatene og Balkan ligger de rike oljedistrikene og oljebyen Ploesti. Man må derfor gå ut fra at tyskerne vil prøve å stanse russerne før de når så langt.

Den russiske offensiven har splittet den tyske front i Russland i to og avskåret forbindelsen mellom nord og syd. General Klaist har nå overkommandoen over styrkene i syd, mens von Manstein har overkommandoen på Midtfronten.

På det nordlige frontavsnitt har russene trengt over Dnjestrs

øvre løp. Proskurov og Kamenets Podolsk er erobret, i Tarnopol råser det gatekamper. Offensiven i dette avsnitt peker nå i retning av Cernauti, som er et viktig jernbaneknutepunkt og sentralt knutepunkt mot passene i Karpatene. For å forbygge den trussel som denne offensiv innebærer, har Hitler sett seg tvunget til å tilta seg den fullstendige kontroll over Ungarn og Bulgaria, og tyskerne har dessuten bessatt passene i Karpatene.

Russerne fortsetter også sine fremstøt mot Lwow og er nådd frem til støttepunktet Brody. Lwow sammen med Warshawa er det viktigste jernbanebyer vest for den polsk-russiske grense av 1939. Herfra går også jernbanen videre til Krakau. Den russiske offensiv gjelder i første omgang distrikten i Galizia og Schlesien. På den måten kommer de like inn i oljesentra og tyske industristristrøk som hittil har ligget i periferien av angrepssirklen for de britiske og amerikanske bombefly, og som derfor er blitt tilført en meget vesentlig del av den tyske krigsindustri.

I sum kan man trygt si, at den russiske fremmarsjen de siste måneder - eller uker - totalt har kullkastet alle tyske planer og endret hele den militære situasjon.

I Italia bindes nå 25 tyske divisjoner, i vest sansynligvis ca. 45. Dertil kommer de tyske styrker i nord, i Danmark, Norge og Finnland, og styrkene i Ungarn og Bulgaria, samt den meget øntalte og ubestemmelige tyske reserve. Den tyske overkommando hadde regnet med først å sette inn sine reserver i de avgjørende kamper i vest. Men om det skal lykkes dem å spare dem så lenge, avhenger av om det lykkes russerne å holde oppe sin offensiv i øst. Vel står russerne ennå langt fra Tyskland selv, men de truer hele det østlige avsnitt med Balkanlandene og vasallstatene som dekker Tyskland.

Italiafeltoget binder betydelige tyske styrker, og dette må man ta i betraktning ved bedømmelsen av det. På bakgrunn av de alliertes store seire ifjor, tyskernes nederlag i Tunis, Mussolini-nis fall og Italias kapitulasjon, har utviklingen i Italia utvilsomt vært en skuffelse for mange. De tyske styrker i Italia utnytter de ideelle terren, forhold for en forsvarskrig til det ytterste. Den lille byen Cassino for eks. er omgjort til et fort, og det har vist seg å være en meget vanskelig oppgave å dri-ve svede styrker ut av hus og kjellere ved bombing. De allierte bruker mange av sine beste tropper i disse kamper, oppslitende og bitre kamper under ugunstige forhold. Tyskerne binder ennå flere tropper og har lange ferre å tape. Kanskje vil det en dag vise seg at Hitler gjorde en feil da han satt så store styrker inn på å holde Italia.

Den allierte hovedinnsats vil komme fra vest. Foreløpig er luft-
offensiven de alliertes viktigste militære innsats. I Storbritannia som i den fri verden førstig lever man i stadi; stigende spenning og forventnings. Det er ikke tvil om at alle krefter er satt inn i forarbeidene før den komende invasjon. Men det er en kjempeoppgave som her venter de allierte. Det er derfor naturlig nok at de tar den tid de trenger. Og den kommer når dagen er der. -

Norsk skipsfart fra 9. april 1940
og til idag. ..

Da Tyskland gikk til angrep på Norge den 9.april 1940, besto vår handelsflåte i alt av ca. 4 900 000 br.reg.tonn. Herav var ca. 4000 000 br.reg.tonn utenfor Tysklands maktområde og ca. 900 000 innenfor.

Ved "forordninger" av 20/4 og 18/5.1940 rekviserte den kongelige norske regjering alle norske fartøy over 200 br.reg.tonn som befant seg utenfor tysk kontroll eller - som en gjerne uttrykte det i fagkretse "seilte ute". Disse ca. 4 000 000 br.reg.tonn som seilte ute ble ikke rekvisert til eiendom, men kun til brukelighet, eller om man vil: til leie. Hvor meget eller på hvilken måte staten skulle erstatte rederiene for bruken av fartøyene ble ikke fastsatt og i med rekviseringen og er ennå ikke bestemt. Etter opplysninger som foreligger idag kan en antagelig regne red at erstatningenes storrelse vil bli basert på fartøyenes assuranseverdi (kapitalverdi) pr. 9/4.1940 (eller eventuelt senere rekvisisjons-tidspunkt) med en viss prosentsats pr. år. Denne prosentsats blir da å sette så høy at den dekker amortisasjonen og en betaling for bruken. Det har vært antydet 11% i alt, men intet er ennå bestemt. Det har også vært antydet andre måter å gjøre opp på, men det ville gå for langt å gjøre rede for dem alle her. Felles for alle oppgjørsmåter er at samtlige baserer seg på assuranseverdien av fartøyene pr. 9/4.1940.

severdien av fartøyene pr. 3/4.1940.
Om vi holder oss til den nevnte 11%-basis, så vil dette for eks. for et moderne 10 000 tonn dv. fraktfartøy med en assuranseverdi av kr. 4 500 000.- si kr. 495 000.- pr. år. Man kan kanskje mene at dette ikke er stor fortjeneste, når hensyn tas til risiko, slit, osv. Og det er kanskje så. Men vi må ikke glemme å ta hensyn til at Norge denne gang er aktivt krigførende og at vi derfor ikke kan kreve noen jobbe-fortjeneste på vår handelsflåtes innsats. Denne fortjeneste, 11% pr. år av assuranseverdien vil fartøyet få fra og med rekvireringen og til krigens slutt, m.a.o., om et fartøy forliser tidlig eller sent, eller om det er i behold ved krigens slutt, så vil det for hele krigens varighet bli godskrevet den betaling som staten fastsetter. At så må være, er innlysende, uten at vi - på grunn av spalteplassen - kan komme nærmere inn på grunnene for dette.

Hvordan har så den kongelige norske regjering ordnet med administrasjonen av denne kjempeglåte på 4 000 000 br. reg. tonn ? Jo, administrasjonen er overlatt til et fagkontor: Northern Trading & Shipping Administration (forkortet Northraship) New York og London, hvor skipsreder Øivind Lorentzen er leder for New York kontoret og skipsreder Hysing Olsen for Londonkontoret, begge assistert av en rekke førsteklasses norske fagfolk. - For tiden er høyesterett-advokat Arne Sunde skipsfartsminister. Herr Sunde er ikke fagmann og har derfor kun den departementale ledelse og ikke den faglige.

Mange aksjonærer og andre nordmenn som er interessert i eller interesserer seg for norsk skipsfart, har spurt seg selv om vår handelsflåte også etter krigen skal administreres og ledes av den norske stat. Vi kan berolige våre leser.